

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -

Velja za vsê let . . \$3.00
Za pol leta \$1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
- in the United States -

Issued every day except Sundays
- and Legal Holidays -

50,000 Readers -

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 235. — ŠTEV. 235. NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 6, 1916. — PETEK, 6. OKTOBRA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Rumunskim četam na vseh frontah zelo slaba prede.

RUMUNI SAMI PRIPOZNAVAJO, DA SO SE MORALI UMAKNITI. — PETROGRAJSKO POROČILO O BOJIH V DOBRUDŽI. — NEKA AMSTERDAMSKA BRZOJAVKA NAZNAJ, DA STA BILI V ZADNJIH BOJIH UNIČENI DVE RUMUNSKI DIVIZIJI. — BOJI V MACEDONIJI. — ARTILERIJSKI SPOPADI MED JEZEROM PRESBO IN REKO VARDAR. — ZAVEZNIKI SO PREKORAČILI ČERNO.

Bukarešt, Rumunsko, 6. oktobra. — Danes je bilo sledeče uradno razglašeno:

— Na severni in severozapadni fronti se nam je posrečilo zapoditi sovražnika nekoliko nazaj.

Na ostali fronti se vrše samo lokalni spopadi. Na južni fronti smo se umaknili in spravili svoje čete preko Donave. V Dobrudži se boji neprestano nadaljujejo.

Petrograd, Rusija, 5. oktobra. — Uradno poročilo se glasi:

— Rusko-rumunske čete nadaljujejo s svojo ofenzivo. Mi smo zaplenili šest, Rumuni pa sedem topov.

Sofija, Bolgarsko, 5. oktobra. — Poročilo, ki ga je izdalo danes bolgarsko vrhovno poveljstvo, se glasi:

— Pri Rahovu je bilo prekoračilo šestnajst rumunskih bataljonov Donavo ter zasedlo vasi Sivipol, Kajamile, Maklovrano in Brešlji. Rumuni niso imeli na razpolago nobenih topov. Skoraj v istem času sta začeli prodirati dve bolgarski diviziji iz Ruščuka in Tutrakana. 3. oktobra smo prisilili sovražnika, da se je umaknil v smeri, kjer so bili zgrajeni preko Donave pontonski mostovi. Ko so Rumuni dospeli na breg, so opazili, da so avstrijski monitorji mostove razdejali. Vnela se je strašna bitka, v kateri je imel sovražnik silne izgube.

Proti večeru se nam je posrečilo zasesti vasi Rahovo in Babovo. Sovražnik se je začel umikati proti vzhodu pri tem je pa prišel v dotiko z onimi našimi četami, ki so prodirale iz Tutrakana. V bitki, ki se je kmalo zatem vnela, smo uničili vse, kar se nam ni hotelo udati.

Neka ruska bojna ladja je obstreljevala ob obali Črnega morja višine pri vasi Tatladohotos.

Dunaj, Avstrija, 5. oktobra. — Avstrijski generalni štab poroča:

— Pri Oršavi smo se morali nekoliko umakniti.

Na Sedmograškem se ni ničesar posebnega pripetilo.

Berlin, Nemčija, 5. oktobra. — Uradno poročilo nemškega vrhovnega poveljstva se glasi:

— Druga rumunska armada, ki je bila stopila pri Bekoktenu v akcijo, se je začela umikati. Pri Oršavi so Rumuni osvojili nekaj ozemlja. V Dobrudži so čete generala Maekensena odbile vse sovražne napade.

Amsterdam, Nizozemsko, 5. oktobra. — Nemško časopisje poroča, da se je Rumunom najnovejši vojaški načrt čisto izjavil. Na desni breg reke Donave so poslali kakih 20,000 vojakov, katere bi bili pa Bolgari kar popolnoma obkolili. Nekaterim se je posrečilo prepeljati se v čolnih preko Donave, ostali so pa obležali na bojišču.

London, Anglija, 5. oktobra. — Iz Bukarešte poroča, da avstrijski monitorji niso razdejali pontonskega mostu, vodečega preko Donave. Na desni breg reke baje prihaja vedno več rumunskega vojaštva, municije in topov.

Bitka v Dobrudži se vedno bolj razvija. Nemci in Bolgari imajo velikanske izgube.

Pariz, Francija, 5. oktobra. — Zavezniškim predstavam se je posrečilo pri Brodu prekoračiti reko Černo ter zasesti nekaj višin v Baba gorovju. Vas Buf, ki leži sedemnajst kilometrov južno od Bitolja, je že v naših rokah.

London, Anglija, 5. oktobra. — Včeraj se je končala bitka pri Jenikou s popolnim uspehom naših čet. Zavzeli smo vas ter zasedli cesto, vodečo proti Seresu. V zadnjih bojih se je posebno odlikoval nek škotski bataljon. Sovražnik je imel zelo velike izgube.

Sofija, Bolgarsko, 5. oktobra. — Poročilo, ki ga je izdalo vrhovno poveljstvo bolgarske armade, se glasi:

— Med jezerom Presbo in Vardarjem se je bila vnela izvanredno vroča bitka, ki še zdaj ni končana. Med Vardarjem in Doiranskim jezerom se vrše spopadi med našimi in sovražnimi prednjimi stražami. Naša artilerija je uničila dve sovražniški stotnji, ki sta se bili preveč približali našim postojankam.

Ob reki Strumi je zavladal zadnje dni skoraj popoln mir.

Berlin, Nemčija, 5. oktobra. — Vrhovno poveljstvo razglasa:

— Sovražniku se je posrečilo po hudih bojih zavzeti Nidže planino. Na ostali fronti se ni ničesar posebnega pripetilo.

Vas Jenikoj smo po hudem boju izgubili.

"Franconia" torpedirana. — London, Anglija, 6. oktobra. — Admiraliteta danes naznanja, da je nemški podmorski čoln torpediral Cunardov parnik "Franconia", in sicer v sredi v Sredozemskem morju. Vojakstva ni bilo na parniku. Pogreša se 302 moč od posadke in 12 potnikov.

Avstrijci napadajo.

Italijani morajo odbijati avstrijske napade. — Laški vojni urad poroča o velikih avstr. izgubah.

Rim, Italija, 5. oktobra. — Italijanski vojni urad danes poroča, da je v noči od 3. na 4. oktobra avstrijska armada na tirolski fronti vprizarjala hude napade v Travnolo, zlasti pa še v okraju Colbricon.

Vsi sovražni napadi so bili odbiti.

Po ponesrečenih napadih je pošiljala sovražna artilerija na naše postojanke neizrečeno hud ogenj.

Naše čete so po daljšem artilerijskem pripravljenju vdarile na avstrijske postojanke v Piccolo okraju. Imele so nekoliko uspeha.

V Cordevoles dolini je sovražnik tudi vprizaril en napad, kateri se jim je sicer posrečil, toda zavzele postojanke so le toliko časa obdržali, dokler niso laške vprizarjale protinapad in postojanke nazaj zavzele.

Na kraški fronti se je vršilo neprestano obstreljevanje.

Berlin, Nemčija, 5. oktobra. — Sem došlo avstrijsko uradno poročilo se glasi, da so bili mnogi laški poskusi brezuspešni. Avstrijske čete so v Cordevoles dolini vprizarile napad in prepodile laške čete iz par zakopov.

Sicer je pa položaj na avstrijsko-laški fronti neizpremenjen.

Eksplodizija.

Springfield, Ill., 5. oktobra. — Najmanj trije moške so bili ubiti in več je bilo ranjenih, ko je nastala v tovarni Illinois Powder Works v Graftonu velika eksplozija.

Razletela so se skoro vsa okna dvajset milj naokoli.

Milica pred vojnim sodiščem.

Richmond, W. Va., 5. oktobra. V Camp Stuart je bil danes postavljen pred vojno sodišče major Henry S. Barrett od četrtega infanterijskega polka iz Marylanda, ker je rekel, da se mu je služba pri milici priagnusila.

Pozor pošiljatelj denarja!

Vlad negotovnega dostavljanja pošte, ki je namenjena ter Ameriko v Avstrijo in Nemčijo, se namreč sprejemamo denarne pošiljateljstva do praksa le po pogojem, DA SE VELIKO VOJNE IZPLAČAJ MOGOČE Z KAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLOUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati smorajo le samode. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljateljstvo toliko časa, da se izplača na določeni način. Istotako nam jamčijo smelje ameriške banke, s katerimi smo sedaj v svoji radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cena:		K	
5....	.85	120....	16.20
10....	1.60	150....	17.55
15....	2.20	180....	18.90
20....	2.85	210....	20.25
25....	3.50	240....	21.60
30....	4.20	270....	22.95
35....	4.90	300....	24.30
40....	5.55	330....	25.65
45....	6.25	360....	27.00
50....	6.90	390....	28.35
55....	7.60	420....	29.70
60....	8.25	450....	31.05
65....	8.95	480....	32.40
70....	9.60	510....	33.75
75....	10.30	540....	35.10
80....	10.95	570....	36.45
85....	11.65	600....	37.80
90....	12.30	630....	39.15
95....	12.95	660....	40.50
100....	13.65	690....	41.85
110....	14.35	720....	43.20

Ker se danaj ome denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primerani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. Včasih se bo zgodilo, da doli naslovni kaj več, včasih pa tudi kaj manj. Isti despe na račun posla par dni kasneje in na tui tem, ko doli naslovni list v roko, so pa naj ome morda le velike spremembe.

TVRKA FRANK SAKSER.
100 Broadway St., New York, N. Y.

Iz New Yorka.

Razjarjene ženske tasilbe karo. Šestnajst so jih odvedli v ječo. — Kako je s mlekom.

Včeraj so imele žene, hčere in dekleta stavkajočih newyorških železniških stavarjev sejo, pri kateri so sklenile, da bodo prihodnji terek naredile parado kot nekak protest proti neusmiljeni železniški družbi, ki noče na noben način ugoditi železniškim delavcem, ki že en mesec stavkajo.

Ko so prišle iz dvorane na cesto, so zagledale neko karo, katero je vozil skeb, in jo tako razbile, da ne bo več za rabo. Na karo so metale opeko, kamne in sploh vse, kar jim je prišlo pod roke.

Prišla je policija, nakar je prišlo do tepeža med ženskami in policijo.

Policaji so jih šestnajst aretirali, med njimi je bilo tudi par moških.

Ena je bila tako huda, da sta jo morala policaja zvezati.

Mlekarski štrajk.

Včeraj popoldne so bile newyorške mlekarske družbe pripravljene ugoditi Mlekarski ligi; pripravljene so bile za mleko plačevati 45 centov več pri posodi, toda kontrakt hočejo podpisati le za en mesec.

S tem hočejo, napraviti čisto navaden in nesramen "trick", namreč na ta način bi en mesec družbe zopet dobivale mleko, medtem bi si pa lahko mleko odkod drugod preskrbele.

Voditelji stavke so sprevideli, kaj je namen kapitalistov, vsled česar so izjavili, da podpisajo kontrakt le za šest mesecev ali pa nič.

Včeraj je bilo še manj mleka kot pa prejšnje dni. Zdravstveni departmet je zračunal, da je prišlo v mesto le kakih 30 odstotkov v primeri z normalo.

Turki poraženi.

Rusi so nenadno obnovili ofenzivo zahodno od Trapezunta in zavzeli več močnih turških pozicij.

Petrograd, Rusija, 5. oktobra. (Preko Londona). — Zahodno od Trapezunta, v Turški Armeniji so Rusi obnovili ofenzivo, ne da bi se je Turki nadejali.

Rusi so napadali s sodelovanjem mornarice, česar posledice so bile. — kot poroča ruski vojni urad. — da so doživeli Turki več hudih porazov.

Zavzeli so več močnih turških pozicij, med katerimi je največje važnosti ona ob reki Kara Burnu. Turki so imeli velikanske izgube.

Zahodno od Kalkit-Čivtika so ruske čete napredovale s tem, da so potisnile nazaj vse turške predstraže. Več turških vojakov je bilo ubitih oziroma vjetih.

Berlin, Nemčija, 5. oktobra. — Uradno poročilo turškega vojnega urada se glasi, da so turške čete na kavkaški fronti "odbile hude sovražne napade".

Na evfratski fronti se je nek angleški napad popolnoma posrečil.

Dne 24. septembra je nek turški zrakoplovec izstrelil na tla nek angleški zrakoplov.

Prvo povišanje plače v petdesetletni službi.

Washington, D. C., 5. oktobra. Po petdesetletni službi pri vladi Združenih držav je včeraj dobila dr. Karolina Grant Burghardt, 82 let stara, ki dela pri trgovskem departmetu, prvo povišanje plače, namreč od \$900 do \$1000.

To je bilo prvo njeno povišanje plače odkar je bila sprejeta leta 1866 v službo trgovskega departmeta. Ona je bila bolnišnica strážnica v državljanski vojni.

Uradniki v departmetu pravijo, da je ona ena najboljših uradniških moči v departmetu. Kljub temu, da je stara, je še vedno smotna za razčni s velikimi številkami, kakršne se mlado moč utrudijo.

Kralj Konstantin.

Grški kralj se še dozdaj ni odločil, če se bo pridružil zavezniškim ali ne. — Ministrstvo.

London, Anglija, 5. oktobra. — Atenski dopisnik "Daily News" je sporočil svojemu listu, da je grški kabinet moral samo zategadelj odstopiti, ker je preveč simpatiziral z zavezniški.

Nekateri pravijo, da so zavezniški zakrivali oziroma povzročili odstop ministrstva. To nikakor ni resnica. Za vse, kar se dogaja v Grški in kar se bo dogajalo, je odgovoren edinole grški kralj, ki hoče na vsak način ohraniti svojo nevtralnost ter se noče za nobeno ceno pridružiti niti temu niti onemu.

London, Anglija, 5. oktobra. — Neka brezlična brzojavka iz Rima naznanja, da je grška vlada postavila vsa izplačila, ker ji manjka denarja.

Berlin, Nemčija, 5. oktobra. — Tukajšnje časopisje je priobčilo izjavo grškega prefekta mesta Drame, Nikole Bolepulos. Prefekt se je baje izrazil:

— Gotovo vam bo zadostovalo, če vam pravim kot prefekt mesta Drame, da še nikdar ni bilo v mestu takih razmer kot so zdaj.

Jaz in vsi moji uradniki simpatiziramo z nemškimi in bolgarskimi častniki. Drug drugemu pomagamo in drug drugega vprašujemo za svet.

V našem mestu ni bilo prelite zastran Bolgarov niti kapljice krvi. O Bolgarih ne morem reči ničesar drugega, kot da so kavalirji.

Nadalje je izjavil, da mu je zelo žal, ker ne more odpotovati v Ateje ter sporočiti kralju o razmerah, ki vladajo v Drami.

V Bayonne, N. J., bo najbrže sopot stavka.

V Hopper-Cooper Hall se je včeraj zvečer vršila seja delavcev Standard Oil Co., pri kateri so sklenili, da bodo v ponedeljek zastavali, ako jim ne bo družba medčasno ugodila nadaljnjih zahtev.

Omenjena družba ima največje naprave v Bayonne, N. J., kjer se je predčasno vršila velika stavka.

Delavci ne upajo veliko, da jim bodo kapitalisti ugodili, kajti družba je pričela že mobilizirati stavkokaze.

Uspehi Srbov.

Pariz, Francija, 5. oktobra. — V zadnjih bojih so osvojili Srbi nad 90 kvadratnih milj svojega ozemlja. V tem ozemlju se nahaja tudi sedem mest.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVI.

Cena kronam je ista kot pri navadnih pošiljateljstvih; le za naslov računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali kaj premalo, bomo poslali na zanj ali pa sporočili, da se nam izdopoliše.

Zdaj je mogoče poslati le okrog 300 itd. do K 10,000.

Brezlične pošiljateljstva grede vsi v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na sadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljateljstvo dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere. — Zgoditi se pa kaj lahko, da pošiljatelj traja tudi dalj časa in to, ako se napravi napake pri brezličnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča sakas nitov, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dati: pošlje naj se po brezličnem brzojavu.

Denar za brezlične brzojavne pošiljate po poštne Money Orderu ali pa gotov denar v priporočnem pismu, ne pa potom pravnih čerkov.

FRANK SAKSER.
100 Broadway St., New York, N. Y.

Iz Ogrske.

HRANO, KATERO POTREBUJEJO OGRI, SE MORA POŠILJATI AVSTRIJI IN NEMČIJI. — NA ZMAGO ŽE SKORO NIHČE NE MISLI. — V BERLINU TUDI PRIMANJKUJE HRANE. — LJUDSKE KUHINJE.

London, Anglija, 5. oktobra. (Posebno poročilo newyorškemu "Sun-u"). — Največji problem v Avstro-Ogrski je danes vprašanje hrane, — piše poseben dopisnik "Morning Post-a" iz Budapešte; njegov dopis je datiran s 25. septembrom.

— Kar se tiče hrane, — piše časnikar, — je skoro nemogoče opisati. Vlada se je prepozno zavedla, v kakšnem položaju se nahaja. Zdaj skoro ni upati, da bi se moglo razmere na kak način izboljšati. Ogrska mora še vedno pošiljati Avstriji in Nemčiji hrano, kljub temu, da bi je še sama ne imela dovolj, toda mora, ker so narejene pogodbe, katere jo vežejo, da mora poslati svojim zavezniškam še toliko in toliko hrane.

Avstrija in Nemčija sta Ogrsko pripravili do tega, da jima pošilja hrano, češ, da jo ima ona preveč. Zdaj je pa jasno, da je ni imela popolnoma nič preveč.

Nemci in Avstriji še vedno zahtevajo, da jim Ogrska pošilja hrano, vsled česar postajajo razmere na Ogrskem vedno slabše; popolnoma gotovo je, da ne bo v aprilu, oziroma maju prihodnjega leta na Ogrskem nobenega kruha, nobenega mleka in nobenega mesa.

Dopisnik pristavlja, da je na Dunaju veliko godrnjanja, ker je bil izdan ministrski ukaz, da ne smejo restavracije in hoteli nič več servirati kruha pri kosilu oziroma večerji. Lastniki hotelov in restavracij zahtevajo, da se ta ukaz prekliče, sicer bodo svoje prostore zaprli. Ako bo šlo tako naprej, je vkratkem pričakovati nemirov.

"Express" je danes prinesel tri kolone dolg članek, v katerem njegov poseben dopisnik opisuje razmere v Nemčiji in sploh centralnih državah, kjer — kot pravi — ljudje hrepenijo po miru in hrani. Nemška in avstro-ogrška cenzura nimata toliko moči, da bi prikrivali resnico; skozi časopise je pogledala resnica. Staro slepo zaupanje v tevtonsko orožje je popolnoma izginilo.

Članek pravi na nekem mestu:

— Ropi, umori in drugi zločini so v Berlinu na dnevnem redu. Nezadovoljnost se širi in zadnje čase je bilo več nemirov v Berlinu, Hamburgu in drugih mestih.

Armada postaja nezadovoljna in moštvo izgublja disciplino, — pravi časnikar in navaja izraze nevtralnih diplomatov, raznih nevtralnih potnikov, ki o imeli priliko vse videti. Nek nevtralni diplomat je pisal:

— Moj utis je, da je morala nemškega vojaka padla in da nima več upanja, da imajo njegovi poskusi kak pomen za Nemčijo.

Nek ameriški zdravnik, ki je študiral v Berlinu, piše: — Do septembra, 1915, ni bilo v Nemčiji nobene bede. Takrat se je pričelo zaobrati, in zdaj se ljudi počasi, toda sigurno izstradava. Meni je uganjka, kako je to mogoče, da so revnejše družine še pri življenju ostale. Najbolj pomilovanja vredno je pa to, da so ravno ženske in otroci tisti, ki morajo najbolj stradati. Vojaki na fronti imajo dovolj.

London, Anglija, 5. oktobra. — Glasom nemškega socialističnega lista "Vorwarts", ki izhaja v Berlinu, se nahaja Berlin v zelo velikih nepravilnih, kar se tiče hrane.

Časopis pravi, da je dovoz krompirja zadnje dni čisto prestal, ker ni dovolj delavcev, da bi delali na polju.

Ker je vedno manj mleka, so postale oblasti vedno bolj razburjene in pričenjajo ugrabiti, kako bi se dalo od pomoči.

List pravi, da so mnogi večji prodajalci mleka prenehali s kupitjo. Pred ljudskimi kuhinjami se nabere vsak dan na tisoče ljudi, ki bi radi hrane. Te kuhinje razdele približno 34,000 porej dnevno.

Zapadna fronta.

NEMŠKI PROTINAPADI SO BREZUSPEŠNI. — TEŽKI TOPOVI V AKCIJI. — NEMŠKA ARTILERIJA NEPRESTANO BOMBARDIRA ZAVEZNIŠKE POSTOJANKE. — SLABO VREME.

Pariz, Francija, 4. oktobra. — Edino, kar so zavezniški danes storili, je bilo to, da so francoske čete vprizarile hud napad na severnem delu Somme. Ta napad, ki je bil vprizarjen vzhodno od Morvala, je pripomogel, da se nahajajo francoski vojaki nekoliko bližje Saily-Saillisa.

Kmalu potem, ko so Francozi dosegli ta uspeh, so pričeli Nemci vprizarjati grozovite napade na raznih točkah fronte. Uspeha niso dosegli nikjer.

Pri goriomenjenem francoskem uspehu so Francozi zavzeli devet trinčnih topov.

Angleške čete so mirovale; le artilerija se je seppatam oglasila.

Nemška artilerija je bila zelo aktivna; posluževali so se celo topov največjega kalibra.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA".
NAJVEČI MOVEMENTI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in	Za pol leta za mesto New York...	2.00
Canada	Za Evropo za vse leto	4.50
Za pol leta	Za Evropo za pol leta	2.95
Za celo leto za mesto New York...	Za Evropo za četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovni pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

NEKAJ O DRAGINJI.

Vsi čitatelji našega lista brezdvoma na lastnem telesu občutijo veliko draginjo, ki je zavlada v Združenih državah. Pod besedo draginjo pa ni razumeti le visokih cen, ki jih zahtevajo za živila, temveč pod pojem draginja spada vse, kar se proizvaja in kar tvori predmet prometa v trgovini in v splošnem narodnem gospodarskem življenju.

Vsak izmed naših čitateljev se je gotovo že izpraševal samegasebe, kaj je vzrok temu neprestanemu naraščanju cen. Nekaj mora pač biti, kar žene cene kvišku.

Ako bi vprašali za pojasnilo najbolj prebrisanega in učenega profesorja narodnega gospodarstva na tem ali o nem vseučilišču, bi nam mož skoraj gotovo ne mogel odgovoriti. Navedel bi sto in sto reči, katerih bi vpraševalec niti ne razumel.

Jedra stvari pa bi kljub vsemu odgovarjanju ne pogodil, kajti odgovor je skoraj nemogoč ter se tiče prestežvilnih stvari, ki nimajo med seboj nobenega stvarnega ali vsaj logičnega stika.

Da se razumemo, je draginja le odnosen pojem. Dragaja se nam zdi kaka stvar, ako je pridobitev dotične stvari v razmerju z našimi dohodki zvezana s prevelikimi stroški. To je z drugimi besedami:

— Ako zaslužim jaz na dan en dolar, si ne morem kupiti za večerjo piščance, ki stane dolar in dvajset centov. Za milijonarja, ki ima na dan na stotine dolarjev dohodkov, je ta piščanec tako poceni, da sploh pri njem ne pride v poštev.

Od starih ljudi smo slišali v svoji mladosti, kako krasno in po ceni se je živelo za časa njihove mladosti. Tedaj se je dobilo bokal vina za dva krajcarja ter ocvrto piščice za osem ali deset krajcarjev. Pomisliti pa je treba, da so zaslužili tedaj ljudje v gotovini silno malenkostne svote.

Razmerje med ceno živil in drugih potrebščin ter dohodki posameznika je bilo prilično isto kot je zdaj. Izvzeti je treba seveda prav zadnje čase, ko so cene živil in drugih stvari nevrjetno narasle, dočim se plača sploh ni ali pa zelo malo zvišala.

Zaraditega je umevno, da občutimo upliv draginje ali podražanja edino le v onem slučaju, kadar ne gredo naši dohodki isto pot z našimi izdatki. Tedaj šele občutimo, da je vse dražje in da si ne moremo privoščiti onega, kar smo si prej lahko privoščili ob istih dohodkih.

Kot pri vsaki taki stvari, pride tudi pri draginji v poštev konsument, ali oni, ki zavzije oziroma uporabi prodano stvar.

Napačno pa bi bilo razumeti pod besedo konsument edino le tistega, ki ima svojo tedensko plačo ter služi svoj dnevni kruh z manj ali bolj trdim duševnim ali telesnim delom.

Konsument v širšem pomenu besede je nadalje tudi vsak trgovec, kajti on mora istotako živeti in se oblačiti kot vsak drugi, katerega se v navadnem pomenu besede ne smatra za konsumenta.

Po navadi govore ljudje takole: — Kaj trgovcem in kaj obrtnikom? Če se zviša cena potrebščin ali surovin ter cena blaga, katero ima trgovec naprodaj, poslednji enostavno zviša cene ter vrže breme draginje na rame kupovalca.

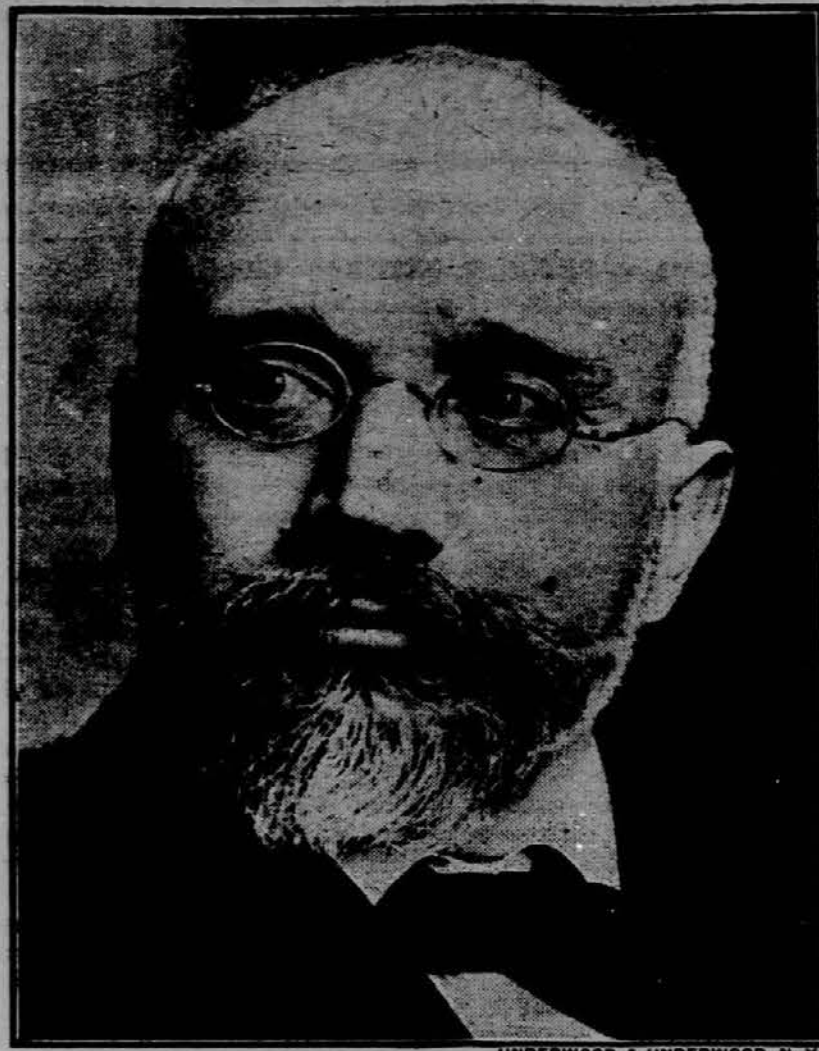
To bi bilo vse prav, če bi bila trgovec ali obrtnik le stroja izmenjave, ne pa človeka, ki imata ravnotako svoje potreščine.

S tem smo hoteli povedati, da je konsument vsak, ki živi na tem svetu in da v tem ni nobene posebne razlike. Ker pa že govorimo o draginji, hočemo v zvezi s tem reči, da občuti bogataš breme draginje manj kot pa navaden delavec, mali obrtnik ali trgovec. Čuti jo pa kljub temu in tudi njemu bi bilo veliko ljubše, če bi bilo drugače.

Zdaj nastane vprašanje, kaj je vzrok neprestanega podraževanja, katero je opaziti posebno zadnje dve leti v Združenih državah.

Glede mesa se trdi, da velikanske čede v zapadnih državah, ki so zalagale cele Združene države z mesom, polagoma izginjajo, ker ni več na azpolago taliko brezmejnega prostora za prosto pašo.

O tem bi se dalo veliko govoriti ter napisati cele knjige.

Bivši grški ministrski predsednik Venizelos.

O drugih živilih in potrebščinah bomo pozneje razpravljali. Za danes pa hočemo omeniti predmet, ki pride v poštev pri najbolj bogatem in najbolj revnem in brez katerega moderni človek niti živeti ne more.

Ta predmet je — papir.

Velikanska popolnost in raznoličnost, do katere se je povzpelo izdelovanje papirja, tvori že zase celo poglavje moderne človeške civilizacije.

S papirjem je zvezano vse: promet med narodi, pouk, javna in zasebna izobrazba ter razširjanje vsega, kar si je človek pridobil tekom tisočletij razvoja.

Da more biti ta predmet, ki je neobhodno potreben vsakemu, dostopen tudi z ozirom na ceno, je vsakemu jasno. In ravno raditega, se moramo žuditi dejstvu, da so cene za vse vrste papirja v zadnjem času nevrjetno poskočile.

Kaj je temu vzrok, se ne more še zazdaj natančno ugotoviti, a v vsaki tovarni, kjer vprašate, vam bodo rekli, da povpraševanje nesorazmerno nadkriljuje proizvodnjo in da je naravna posledica tega povišanje cen.

—k.

Novi japonski ministrski predsednik.

Iz Tokia se poroča, da je mikado pozval grofa Seiki-ja Terauchi-ja, bivšega vojnega ministra in nekdanjega guvernerja na Korejo, da organizira nov kabinet, ki bi sledil kabinetu bivšega ministrskega predsednika Okuma. On je sprejel in bo tako postal ministrski predsednik.

Resignacija kabineta Okuma je imela posledice, da bo prišel zdaj na površje kabinet, ki bo popolnoma po želji birokratskih krogov, ki so si že daljša čezela, da bi dosedaj koalicijski kabinet Okuma odstopil in da bi prišel na njegovo mesto popoln birokratičen kabinet.

Okuma se je vedno trudil, da je imel pri vladi dve stranki, češ, da je to predpogoj napredka; pri tem mu je zelo nasprotoval sedajni ministrski predsednik, ki je mnenja, da ne sme biti pri vladi nobenih strank, temveč, da morajo vsi člani vlade delati enoglasno in v popolnem sporazumljenju. Okuma je priporočal mikadu, da bi imenoval Kata za novega ministrskega predsednika, toda ni uspel; mikado je poskušal nasvesti največjih birokratov — princea Jamagato, potem princea Mueukato, princea Ojamo in par drugih.

Iz Japonske se poroča, da je to, da je prišel Terauchi na krmilo vlade, povzročilo splošno mnenje, da je to velika zmaga za militarnistično stranko.

Iz Washingtona se poroča, da tam ni veliko znano, kakšno politiko bo mogoče zavzemal Terauchi. Znano pa je, da je bil on vedno velik zagovornik militarizma.

Uradniki japonskega poslaništva so se izrazili, da je bila v Japonski daljša agitacija, da bi prišel za ministrskega predsednika Terauchi, kajti čutilo se je, da bo Okuma kmalu odstopil. Politiko Okume niso odobraval, ker je bila ista preveč v prilog zahodnih držav in preveč prizanesljiva Kitajski.

Grofa Terauchi-ja največje delo je bilo, da je osvojil Korejo. Leta 1911 je bil imenovan korejskim guvernerjem. Takoj prvi mesec je vpeljal na Korejo japonsko policijo, tekom drugega meseca je do-

bil dovoljenje, da je nastavljal korejske trdnjave japonske vojske, nakar je proglasil Korejo za japonsko in kmalu nato je Japonska obvestila svetovne sile o tej okupaciji. Na Japonskem se ga je raditega zelo slavilo, češ, da je dosegel to, ne da bi nastal med korejskimi domačini kak upor.

Kaka izprememba v japonskem ministrstvu ni navadno posebno zanimala javnost v Združenih državah.

Zadnja izprememba pa, da je mikado sprejel resignacijo Okume in postavil na njegovo mesto Terauchi-ja, je pa vsekakor povzročila precejšnje gorenje, ugibanja in pisanja, kajti pričakuje se, da bo novi ministrski predsednik ubral v politiki napram Združenim državam popolnoma druge strune, kot jih je imel dosedajni ministrski predsednik Okuma.

Pričakovati je, da se bo tisto, kar je nedavno pravil v New Yorku japonski finančni Sakatani, namreč, da bo zahtevala Japonska od Združenih držav, da se reši ameriško-japonsko vprašanje, kmalu zgodilo. Ako se bo to zgodilo, bo treba tudi misliti na to, da bo Terauchi nekoliko drugače nastopal kot je Okuma.

Grof Okuma je človek konservativnih nazorov, zagovornik miru in prijatelj Amerike.

Njegovi politiki je neka radikalna stranka — kot je bilo že daljša znano — zelo nasprotovala in ga je poskušala vreti s krmila.

Terauchi je znan kot človek popolnoma drugačnih misli kot Okuma in poleg tega je še velik militarist.

Popolnoma gotovo je, da, ako bo prišlo do reševanja ameriško-japonskega vprašanja, bodo Združene države pričele Japonsko tudi vpraševati, kaj je nam japonske politike v Kitajski, kajti kar počenja Japonska v Mančuriji, Mongoliji in celo v Pekingju, je precej sumljivo; tisto, kar pravijo Japoneci, da nameravajo le Kitajsko odpreti tuji trgovini, je dvomljivo.

Japonska politika v Mančuriji in Mongoliji diši po korejski.

ROJAKI NAROČATE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZOR. DRŽAV.

Berlin zakriva resnico.

Zastopnik Associated Press je bil v pogovoru z Earl-om of Derby, angleškim vojnim podtajnikom, kateri mu je rekel, da bodo Nemci nadaljevali s zeppelinjskimi poleti.

"Poleti se bodo nadaljevali", je rekel. "Kajti to ima efekt na nemško ljudstvo, ki misli — ker se mu je tako povedalo —, da morejo imeti Zeppelini nad Anglijo isti uspeh kot so ga imeli submarini. Nemško ljudstvo misli, da bo mogoče Nemci spraviti Anglijo na kolena s pomočjo Zeppelinov, kot bi jo bilo lahko s submarini, ako ne bi bila primorana s podmorskim vojevanjem prekiniti. V nemškem časopisu je bilo že pisano, da je cel London v plamenih. Toda, ko bodo Zeppelini zopet prišli, bodo padli na angleška tla."

Glede someske kampanje je Earl of Derby rekel: "Najbolj značilno je to, kakšna so nemška uradna poročila. Vsa nemška poročila zmanjšujejo nemške poraze. To najbolj prikaže padca Comblesa in Thiepvala."

S kakšnimi poročili razveseljuje nemška admiraliteta nemške državljane, je najbolj razvidno iz izjave ameriškega časnikarja S. S. McClure-a, zagovornika Nemčije, ki je pripoznal, da se je v Nemčiji pisalo o velikanski škodi, katero so bili "napravili Zeppelini v svojem poletu nad London"; v resnici pa ni bilo o kakršni škodi, vsaj večji ne, nobenega govora.

Nemška vlada, ki je povzročila celo gorje, ki je zadelo Evropo, se zdaj poslužuje že zadnjega sredstva, s katerim more nadaljevati vojno.

V Nemčiji je še orožja, tudi hrane ni tako malo, da bi morali umirati gladu; edino, kar pogreša zadnje čase nemška vlada, je to, da je vedno manj navdušenja med ljudstvom, kajti pričena nekoliko dvomiti, ako je res popolnoma sigurno, da bo Nemčija izšla iz te vojne kot zmagalka nad celim svetom. Navdušenje je bilo veliko, ko so podili Nemci Francoze, ko so podili Ruse, ko so podjarmili Srbijo itd.

Kar ravnokrat je pričelo tega navdušenja zmanjševati. Treba je bilo nekaj narediti, kar bi navdušenje zopet povečalo. "Vzemimo Verdun!" je rekla nemška vlada. Padlo je skoro pol milijona Nemcev, toda Verdun je ostal francoski. Bilo je potem še manj navdušenja. Nato so modre glave v Berlinu iztultale, da bi bilo dobro poslati kak submarin v Združene države. Poslali so ga in prišel je. Vlada je imela uspeh, bilo je zopet več navdušenja, toda vse kakor nekoliko premalo. Edino sredstvo, ki je bilo zaenkrat na razpolago, so bili še Zeppelini.

Ker pa niso Zeppelini imeli tolikšnih uspehov, kot bi nemška vlada rada imela in o kakršnih bi rado čulo nemško ljudstvo, jih je nemška vlada s peresom povečala.

Berlin prikriva resnico, ker mu drugega zazdaj ne kaže. Grešnik se brani pripoznati resnico, dokler mu jo je mogoče zatajevati. Toda, enkrat jo mora, tako jo bo morala tudi nemška vlada.

Židje v angleški armadi.

Iz Londona se je pred par dnevi poročalo, da je angleški vojni urad naznanil, da je bil general John Monash, žid, rojen v Avstriji, imenovan za majornega generala. Kot rečeno, je bil Monash rojen v Avstriji, še mlad je prišel v Anglijo, kjer se je naturaliziral in vstopil v angleško armado.

Monash je eden najbolj popularnih častnikov v angleški armadi. V tej vojni se je že večkrat odlikoval kot strategist in borilec.

Povišanje teh dveh častnikov je našlo v angleških vojaških krogih, kot se poroča iz Anglije, veliko odobravanja in pripoznanja. Židov v angleški armadi veliko in se borijo na različnih frontah; baje še celo zelo hrabro, precej jih je bilo že odlikovanih. V armadi so židje, rojeni drugje, kakor tudi v Angliji.

Toda židje v Angliji nimajo samo v vojaških službah visoka mesta, temveč jih ima tudi v drugih državnih službah. Najbolj znan med temi je Baron Bedding (Rufus Izak), ki je zdaj največji sodnik v Angliji, ki je pričel svojo kariero kot mornar, nakar je postal raspeševalec delnic in bondov in kmalu na to je zaslovel kot eden najboljših odvetnikov na svetu.

Dosedanji finančni tajnik Anglije, Edwin Samuel Montagu, je tudi žid, zdaj je kancelar vojvodnje Lancaster. Kljub temu, da je Montagu eden najmlajših mož v angleškem uradni življenju, se je vseeno njega vedno vpoštevalo pri kakih posvetovanjih.

Nek razglas vojne urada se je glasil, da se sprejme v vojno službo tudi ruske podanike, ki se nahajajo v Angliji. — "Manchester Guardian" je pisal, da se pričakuje, da bo vstopilo v angleško armado veliko ruskih židov, ki se niso državljani Anglije.

Skranja je Anglija nameravala vse ruske žide poslati v Rusijo, ker so pa rekli, da ne gredo nazaj, jih bo sprejela angleška armada. Židje pravijo, da jih čaka doma kazen, ker se niso tako dolgo prijavili armadi.

Ruski žid, ki bo vstopil v angleško armado in ostal v njej do konca vojne, bo dobil, ko bo vojna končana, državljansko pravico.

V Angliji je še veliko židov, ki se niso še potrudili, da bi dobili državljansko pravico, in sicer to največ radi velike pristojbine, ki je v zvezi s pridobitjem državljanstva. Namreč za naturaliziranje je treba plačati deset funtov. Domneva se, da se bo v kratkem to ceno znižalo na pet funtov.

Ko je vojna izbruhnila, je hotelo več mladih židov vstopiti v armado, toda jih ni bilo mogoče sprejeti, ker niso bili državljani, vsled česar se je moralo odrediti, da smejo tudi naturalizirani državljani postati vojak.

Kakšen bo uspeh, se bo videlo v kratkem.

Posledice vojne v Colorado.

Iz Washingtona se poroča sledeče:

Delavska vojna v Ludlowu, Colo., je rodila zdravo in močno premogarsko organizacijo v Colorado.

Poročila United Mine Workers kažejo, da je zdaj v Colorado trintrideset premogarskih lokalnih uni; takrat, ko se je vršila stavka, jih je bilo pa samo pet.

Toraj se je število lokalnih uni pomnožilo več kot šestkrat.

Iz tega se vidi, da Rockefellerjev industrijski načrt ni uspel, pač pa jim je ravno nasprotno pokazal, da je delaven treba organizacije, sicer ne more izhajati s kapitalistom kot se spodobi človeku.

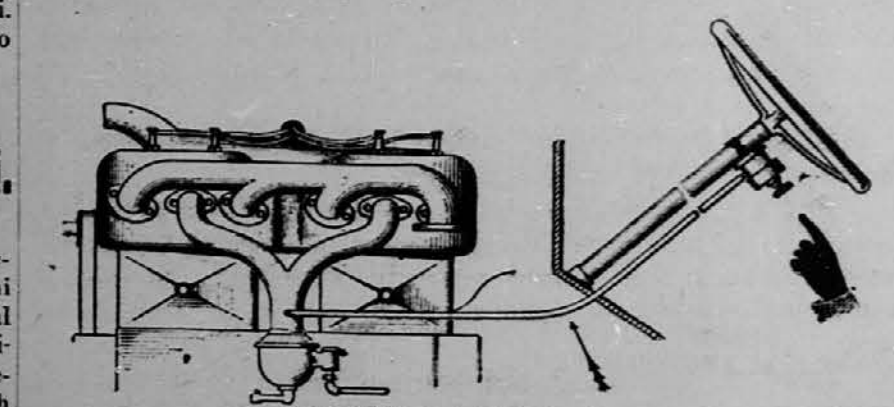
Ta napredek unionizma na Zahodu celo prekaša napredek istega na Vzhodu tekom 1. 1916.

Premogarji so si s pomočjo uni-je priborili več pravic, katerih bi si drugače ne mogli; priborili so si celo od 5 do 15 odstotkov zboljšanja plač.

DARUJTE PAR CENTOV SLOVENSKEM TRPINOM V STARI DOMOVINI!

Izum našega rojaka Henry P. Mertel.

Zaolej vidite aparat, s katerim se prihrani do 35% na gorolinu, zboljša se slab motor in povspehi hitrost.

Mertel Power Exhilarator.
Pritrdi se ga lahko na vsako karo, katero goni motor na gasolin in je lep okras za vsako karo.

MERTEL POWER EXHILARATOR je aparat, ki se nikdar ne po-
kvari in deluje pri slabem in lepem vremenu vedno enako; torej pre-
kosi vse dosedanje izume te vrste. Z njim se prihrani do 35% pri ra-
čunih za gasolin in motor trpi veliko manj ter ne postane prevroč. Glav-
no je pa to, da v hrib moti podvoji in prepreči, da bi se kara v klancu
zaustavila.

Rojaki, ki imate svojo karo, naročite si en aparat za poskušnjo in
in prepričali se bodele sami, da je res. Vsakemu, ki ne bo zadovoljen,
povrnen denar v roku enega tedna.

Cena poniklanemu **EXHILARATORJU** je \$10.50 in mesingaste-
stemu pa \$10.00. Razprodajalci dobe popust. Pišite na:

HENRY P. MERTEL,
215 Secaucus Rd., Homestead, N. J.

dobite "GLAS NARODA" — skozi štiri
mesece dnevno, izvenredni nedelji in po-
stavnih praznikov. "GLAS NARODA"
izhaja dnevno na šestih straneh, tako,
da dobite tedensko 36 strani berila, v
mesece 156 strani, ali 624 strani v štirih
meseceh. "GLAS NARODA" donaja
dnevno poročila s bojišča in rame si-
ka. Sedaj ga sleherni dan razpikljamo
\$3.000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen.
Vse enake liste je organizirano in spada v strokovno unijo.

POPRAVEK.

V članku "Rojsten dan na front-
ti" ("Sun") se je vrinila tiskov-
na pomota. Četrti odstavek se mo-
ra glasil: "Štirideset let po..."

Ker ne bi bil mogoče zadnji od-
stavek v istem članku komu raz-
umljiv, pojasnjujemo da se misli
"ameriške bojne črte" v politič-
nem boju. To se pravi, da mora tu-
di vsak nasprotnik Nemcev pripo-
znati Hindenburgu njegove zmoo-
nosti.

Sporazumljenje.

Gospodar (svojemu novemu
hlapecu): — Predvsem ti moram
povedati, da če sem jezen, ne pa-
zim mnogo na besede, in včasih
tudi udarim.

Hlapec: — Prav dobro.... Tu-
di jaz sem tak.

Gotovo.

— Čuj, prijatelj, ti imaš ostro-
go samo na eni strani.

— Čemu mi bosta dve? — Če
spodbodem konja na eni strani,
mora tudi druga poskočiti.

OGLAS.

Čenjenim rojakom priporočam
svoja

NARAVNA VINA.

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Kles-
ling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal.
\$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče
vino Zinfandel 27 do 28 galon
\$14, 50 galon \$25. Lansko belo
vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon
\$25, rdeče vino 27 do 28 galon
\$12.50, 50 galon \$22.50. — 100
procent močan tropinjevec 4½ gal.
\$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih
cenah je všteti tudi vojni davek
za vino. — Potovalni agent je ro-
jak M. Zugel.

S spoštovanjem

S. JACKSON

Box 161 St. Helena, Cal.

Potujočim Slovincem

priporočam svoj dobro urejeni

SALON

ter snažna prenočišča.

Prodajam dobra domača vina po
zmerni ceni.

Prijetno shajališče Slovincem!

Jos. Birk,

6006 St. Clair St., Cleveland, O.

HIŠE NA PRODAJ

nove na lahka odplačila, kakor tudi
prazne lote in farme.

Zavarovanje proti ognju.

JOHN ZULICH,

1165 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way, od Box 57, Ely, Minn.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Ely, Minn.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Knjupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dg. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Rock Springs, Wyo.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarnih poročil, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote. Vse pri tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov ne naj bojo odgovorjena.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Zapisnik

desete konvencije J. S. K. Jednote
v Eveleth, Minnesota.

Septembra

1915.

Gospodarski odbor s predpisanimi točkami sprejet z večino.

Zdravnik. Točka 144: se spremeni, da se glasi kakor sledi: Vrhovni zdravnik prejema in pregleduje vse prošnje za sprejem, za zvišanje smrtnine ali bolniške podpore kakor tudi vse bolniške spričevala, katera mora rešiti kakor hitro je mogoče in pošiljati na glavnega tajnika. Voditi mora natančen imenik vseh bolnikov in v potrebi dajati glavnemu uradniku in krajevnim društvom potreben nasvet in pomoč. Sprejeto.

Točka 145, 146 in 147 se sprejme kakor čitane.
Točka 148: se spremeni kakor sledi: Vrhovni zdravnik ima vrhovno zdravstveno nadzorstvo vseh članov Jednote. On lahko priporoča zdravniške krajevske društva in sploh pazi, da lokalni zdravniški prav postopajo. Vse dvomljive bolniške kazenske mora natančno preiskati predno jih odobri. Za svoje delo je odgovoren konvenciji in sme se udeležiti letne seje glavnega odbora. Sprejeto.

Točka 149: se spremeni kakor sledi: Ako zapazi, da kak zdravnik krajevnega društva ne odgovarja na pisma ali kako drugače ne redno posluša ali priporoča dvomljiva spričevala, tedaj ima vrhovni zdravnik pravico naznaniti to glavnemu predsedniku Jednote, in če se vidi potrebno, ga imata potem odstraniti in priporočiti drugega za dotično krajevo društvo.

Točka 150: se spremeni da se glasi kakor sledi: Za pregledovanje prošnje za nove člane, zvišanje smrtnine ali bolne podpore, dobiva po 25 centov od vsake. Za vse bolniške kazenske, oziroma spričevala pa po 15 centov od vsake. Plača se mu vsaki šest mesecev ali pa ob letu, kadar predloži popoln račun za svoje delo. Nadalje dobi tudi povrnjene vse izvanredne stroške kateri nastanejo zaradi nujnih zadev Jednote, ne sme pa nastopiti daljšega potovanja nikamor brez dovoljenja predsednika Jednote. Sprejeto.

Točka 151: se sprejme kakor čitana.
Zdravniški odbor. Točka — Zdravniški odbor obstoji iz treh članov, katere voli konvencija. Naloga tega odbora je stopiti v korespondenco z ostalimi organizacijami katere so za združenje in ako je potreba, imajo se udeležiti posvetovalnega zborovanja vseh organizacij v svrhu združenja v smislu tozadevne resolucije sprejete na 10. glavnem zborovanju J. S. K. Jednote.

Če se pride do združenja, mora ta odbor pripraviti ves načrt za združenje in skrbeti, da se objavi v glasilu Jednote najmanj tri mesece, predno se gre na splošno glasovanje. Poročati pa morajo od časa do časa vse njihove delovanje na glavni urad. Objaviti morajo tudi vse koristi in ugodnosti, ki bi izvirale iz tega združenja. Sprejeto.

Citanje brzojavov od društva št. 68, Monessen, Penna. in pa od Frank Sakserja, New York, N. Y. Se zaključijo trikrat slava. Predsednik zaključuje sejo ob 6. uri popoldne.

MOHOR MLADICH, konvenčni predsednik.

LEONARD SLABODNIK, JOSEPH A. MERTEL in MATT KOMP, zapisnikarji.

OPOMBA ZAPISNIKARJEV: V zapisniku 14. seje, točka 116 se je poročala za sprejeto kakor čitana, je pomotoma. Točka kakor danes obstoji v pravih se je črtala in nadomestila s sledečo: "Iz rezervnega sklada sme nakupiti municipalnih, državnih, šolskih ali okrajnih bondov do zneska \$100,000.00, včevši bonde, ki so že sedaj kupljeni. Nakup se ima izvršiti od časa do časa, kadar se morejo dobiti ugodni bondi in v sporazumu z nadzorniki Jednote. Vzeti ima iz vseh bank, ki hranijo Jednotin denar odstotne svote. Če se pa Jednotin sklad množi, sme se kupiti nadaljne svote do prihodnje konvencije, ako v to dovolijo nadzorniki Jednote. Sprejeto.

Točka 64 izpopolnjena: Plača uradnikov in odbornikov Jednote. Uradniki in odborniki Jednote imajo za uradni čas od 1917 do 1921 sledečo plačo:

Predsednik, letno	\$150.00
Podpredsednik letno	20.00
Tajnik, mesečno	200.00
Blagajnik letno	360.00
Blagajnik N. Z. letno	75.00
Pred. nad. odbor letno	30.00
Ostala dva nad. letno	20.00
Pred. porot. odb. letno	35.00
Vrh. zdravnik 25c. od vsake prošnje za sprejem in zvišanje bolniške listine 15c.	

Točka 69: Spopolnjena: Poročstva glavnih uradnikov in odbornikov.

Predsednik	\$ 2,000.00
Podpredsednik	500.00

Tajnik	25,000.00
Blagajnik	40,000.00
Blag. neizp. smrtnin	25,000.00
Predsednik nad. odbora	2,000.00
Ostala dva nadzornika	2,000.00
Predsednik porot. odbora	500.00
Ostala dva porotnika	1,000.00
Vrhovni zdravnik	500.00
Gospodarski odbor	500.00

ZAPISNIK PETNAJSTE SEJE ZBOROVANJA J. S. K. JEDNOTE DNE 19. SEPTEMBRA 1916.

Predsednik otvori sejo točno ob 8 uri. Čitanje imen delegatov in uradnikov. Vsi navzoči.

Predlagano in potrjeno, da bond glavnega tajnika pokriva vest no delovanje in pokritje denarnih ulog. Sprejeto.

Predlagano in potrjeno, da se naloži po \$500.00 poročstva vsake-mu uradniku gospodarskega odbora. Sprejeto.

Točka 152: V finančni odbor se izvolijo najmanj 30 dni pred vsako konvencijo Jednote, trije člani izmed priobčenih delegatov, kateri pa morajo biti vsak iz različnih držav. Voliti jih imajo nepristransko predsednik, tajnik in blagajnik Jednote. Ti se sudejo z nadzornim odborom Jednote en teden pred zborovanjem Jednote v uradu glavnega tajnika kjer z njim ipregledajo vse poslovanje Jednote in o tem poročajo na glavnem zborovanju. Sprejeto.

Točka 162, 163 in 164 sprejete kakor čitane.

Zapisnikarji: Točka 165: se sprejme kakor čitana.

Točki 166 se dostavi: "In odobreni na konvenciji." Sprejeto.

Točki 167 in 168 se sprejmejo kakor čitane.

Upravnih odsek, točki 169 do 171 včevši se črtajo popolnoma.

Predlagano in potrjeno, da se da na glasovanje ali se nabavi za J. S. K. Jednoto lastno glasilo ali se pa v nadalje vzame kateri slovenski unijski list v to svrhu. Predlog da se vzame v nadalje kak slovenski unijski list, kateri bi jamčil, da pošilja tedensko glasilo, najmanj eno stran lista vsem članom in članicam Jednote do prihodnje redne ali izvanredne konvencije proti plačilu 50c. letno je bil sprejet z večino.

Predlagano in potrjeno, da dobiva vsak član in članica Jednote glasilo tedensko, izvenim se le družine v katerih je več oseb iz družine pri Jednoti. Sprejeto.

Predlagano in potrjeno, da cena glasila ne sme presegati svoto 50c. letno. Sprejeto.

Točka 173: se sprejme kakor čitana.

Točki 174, 175 in 176 se popravi, da se glasi kakor sledi: Točka 174: Priobčuje vsa naznanila in poročila glavnih uradnikov kakor tudi krajevnih društev, kadar so ista uradno poročana, ter poročila glavnega tajnika tikajoče se sprememb članov in članic, smrtnih slučajev in sploh vsa tedenska, mesečna, polletna in celoletna poročila, asesmente in imenik uradnikov krajevnih društev, nadalje vsa naznanila in oglase ne presegajoč osem palcev v obsegu, in sicer vsaki teden pod rubriko Jednote. Sprejeto.

Točka 175: Glasilo mora braniti Jednoto in z njo spojena društva pred vsemi napadi, ter mora prinesiti najmanj enkrat na mesec en uredniški članek v prid organizacije in izobrazbo članov, ta članek ima biti spisan od urednika glasila brezplačno. Sprejeto.

Točka 176: Glasilo Jednote ima dobivati vsak član Jednote, vsak teden enkrat, proti plačilu 50 centov letno, za kar se ima naložiti poseben asesment na vsacega člana in članico v meseu juliju in januarju vsacega leta, izvenim družine, katere imajo po več kakor enega člana ali članico pri Jednoti, če živijo skupaj v eni hiši. Sprejeto.

Točka 177 se črta.

Pravice in dolžnosti krajevnih društev.

Točka 178 se sprejme, črta se le otročji oddelek.

Točka 179 se sprejme kakor čitana.

Točka 180 z dostavkom da ako se naseli v kakem mestu v katerem ni še društva J. S. K. J. 12 starih članov, morajo si ustanoviti svoje društvo, pod pogojem, da je taka daljava od njih društva najmanj 20 milj. Sprejeto.

Točka 181 se sprejme kakor čitana.

Točka 182 blagajnik, namesto zastopnika, in se tudi črta Mehika in Kanada Sprejeto.

Točki 183 se dostavi, da se ima voliti 3 nadzornike, 3 porotnike, črta se zastopnik. "In najmanj tri bolniške obiskovalce". "In samo 2 bolniška nadzornika". Sprejeto.

Točki 184 se doda "se naznanijo samo imena predsednika, tajnika in blagajnika, kateri so pod poročstvom. Sprejeto.

Citanje brzojavov: Od članov društva Sv. Barbare št. 3, La Salle, Ill. Jack. Prehrein iz Ely, Minn. Društva Slovenec št. 115, Ely, Minn. John Shegina, Matt Shikonija in Nick Črnica iz Ely, Minn. Pima J. P. Tumulty, tajnik predsednika Zjed. držav Matt Komovec in Jacob Ozbalt. Wakefield, Mich. Elija Smolich, Aurora, Minn. Anton Fritz, Eveleth, Minn. Vsem pismam in brzojavkam se zaključijo trikratna slava.

Predsednik zaključuje sejo ob 12. uri popoldne.

MOHOR MLADICH, konvenčni predsednik.

LEONARD SLABODNIK, JOSEPH A. MERTEL in MATT KOMP, zapisnikarji.

ZAPISNIK ŠESTNAJSTE SEJE ZBOROVANJA J. S. K. JEDNOTE DNE 19. SEPTEMBRA 1916.

Predsednik otvori sejo točno ob pol dveh popoldne. Čitanje imen delegatov in uradnikov. Vsi navzoči.

Predlagano in potrjeno, da se zboruje zvečer od 7. do 10. ure. Sprejeto.

Točka 185 se sprejme kakor čitana.

Točka 186 se sprejme s popravkom "Društvo, katero ima v svoji sredi. itd. se popolnoma črta. Sprejeto.

Točka 187 se sprejme kakor čitana.

Točka 188 se sprejme z dodatkom, da izvanredne seje društva se smatrajo za veljavne, ako je navzočih ena tretina članov. Sprejeto.

Točka 189 se spremeni: "Vsako društvo, katero šteje tri mesece pred konvencijo 25 do 150 enakopravnih članov in članic zamore poslati enega delegata na zborovanje. Društva čez 150 članov imajo pravico poslati pa dva delegata. Nobeno društvo ni pa opravičeno do več kot dveh delegatov za zborovanje. Društva, ki štejejo manj kakor 25 članov, lahko pošljejo spisana poročila na gospodarski odbor Jednote. Sprejeto.

Točka 190 se sprejme s dodatkom: "Enakopravnih članov in članic." Sprejeto.

Točka 191 sprejeta kakor čitana.

Točka 192 se sprejme s popravkom: "Po vrhovnem zdravniku." Sprejeto.

Točka 193 se spremeni in sprejme glasec se takole: "Prestopni listi od enega društva v drugega se morajo dati vsakemu članu, ki se preseli in neposredno bližino drugega društva J. S. K. J., kateremu je bolj praktično ga obiskovati in nadzorovati v boleznih. Vsak član, ki noče prestopiti k društvu, katero ga lažje nadzoruje v dveh mesecih, se mora takoj suspendirati iz društva in Jednote. Prestopni listi se dajejo prosto, toda plačan mora biti najmanj en asesment znanprej pri prvotnem društvu. Sprejeto.

Točka 194 se sprejme kakor čitana.

Točka 195, 196 in 197 sprejete kakor čitane.

Točka 198 se spremeni in glasi kakor sledi: Potne liste izdaja društvo članom in članicam, ki nastopijo daljše potovanje, kakor tudi onim ki so stalno zaposleni v kakem zelo oddaljenem ali samotnem kraju, kjer ni nobenega društva Jednote, ne smejo pa biti narejeni za več kakor š mesecev za katero dobo morajo biti znanprej plačani. Potni listi članom in članicam, ki odhajajo v staro domovino se smejo ponavljati samo do dobe dveh let. Sprejeto.

Točki 199, 200, 201 sprejete kakor čitane.

Točka 202 se glasi kakor sledi: "Člani in članice ki so suspendi-

rani zaradi neplačevanja asesmenta v Jednoto in društvenih prispevkov, kateri so bili pravilnim potom odobreni od večine članov na redni ali izvanredni seji društva, nimajo nobene pravice do bolniške podpore niti smrtnine v tem času, ko so suspendirani. Sprejeti se zamorejo kakor hitro poravnajo vse zaostale asesmente društva in Jednote, ali drugače zadostijo za to, kar so zakrivali. Sprejeto.

Točki 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213 se sprejmejo kakor čitane.

Točka 214 se sprejme kakor čitana.

Točka 215 se sprejme kakor čitana.

Nova točka za pogrebe.

Za vsakim dobrim članom, ki umre se mora plačati pogreb iz smrtnine do najvišjega zneska \$150.00. Prej ko se izplača za pogreb, mora društveni tajnik poslati gl. tajniku Jednote mrtvaški list in račun pogrebnika, ki pa mora biti notarsko potrjen. Za pogreb mora vako društvo skrbeti samo in trpeti društvene stroške. Udeležiti pogreba se mora najmanj šest članov in če mogoče, celo društvo. Ako je umrl član bližje drugega društva, ima bližnje društvo skrbeti za pogreb in druge potrebe. Stroške, ki nastanejo v času smrti člana, mora trpeti društvo, katerega član je bil umrl. Sprejeto.

Citanje brzojavov od Stefan Banoveca, iz Ely, Minn. Paul Schenler, preds. K. S. K. J. Chicago, Ill. in Ivan Zupana, urednika glasila K. S. K. J. na kar se jim zaključijo trikratna slava.

Predsednik zaključuje sejo točno ob pol šesti uri zvečer.

MOHOR MLADICH, konvenčni predsednik.

LEONARD SLABODNIK, JOSEPH A. MERTEL in MATT KOMP, zapisnikarji.

Naravni zakladi Poljske.

je jezero čiste vode; imenuje se Przykos.

Tekom časa je bilo v jami več požarov, ki so povzročili velikansko škodo. Leta 1644 je povzročil požar, da je izgubilo več delavcev svoja življenja. Tega ognja niso mogli pogasiti celo leto.

Leta 1869 je Wieliczko zadela katastrofa, ki je grozila, da bo uničila celo jamo. V rov je pričela namreč dreti voda, najbrže iz Visle, ki je v kratkem napolnila celo jamo. Junako delo in izvrstno inženirstvo je pripomoglo, da se je rov rešilo.

Druge poplava se je prigodila leta 1879, toda takrat so bili na tako nesrečo že bolj pripravljeni, vsled česar ni bilo toliko škode in vodo se je veliko lažje vstavilo kot prvič.

Vse ceste in galerije v rovu so dolge okoli 93 kilometrov.

V jami je vedno zaposlenih okoli tisoč ljudi, ki producirajo letno povprečno osemdeset tisoč ton soli, katere je vredna okoli osem milijonov kron.

Wieliczka je zelo starodavna. O nji se pripoveduje mnogo legend in pravljic.

Ljudje, ki delajo v jami, vedo o vsakem prostoru kako izmišljeno povedati.

Prebivalstvo v mestu in v okolici je na svoj zaklad zelo ponosno.

Wieliczka je zakladala s soljo skoro vse slovanske narode v Evropi za več kot tisoč let. Ta jama je Poljski dražja kot tisti milijoni, ki jih vsako leto poljski delavci spravijo iz jame. To je nekaka poljska zakladnica.

V tej jami se že koplje sol nad tisoč let, toda človeku se zdi, da je jama popolnoma neizčrpiliva.

Njeni rovi so dolgi od vzhoda proti zahodu povprečno 3800 metrov ali okoli 4000 jardov, od juga proti severu merijo pa povprečno 1200 metrov; globoko so pa dozdaj skopali približno 280 metrov.

Tri vrste soli se tam koplje, namreč neko zeleno, ki je zelo nečista; potem takozvano "spiz", ki se je dobi globoko v zemlji v kristalni obliki; tretja vrsta je pa zelo fina, katero se dobi že v globlini 120 metrov, namreč takoj pod plastjo zelene soli.

Sol se dobiva iz zemlje z nekim posebnim orodjem ali pa s pomočjo eksplozivnih tvarin. Sol dobivajo ven v celih skalah, katere potem razdrobijo in jo spravijo v posebne sode. Velikokrat tehtajo skale od 5 do 6 stovov.

V Wieliczki je pod zemljo vse polno kurioznih podzemskih palač, potov, galerij, kapel in sličnih naprav, od katerih slave mnoge vsled svoje krasote in nenavadnosti. Zrak v vseh teh prostorih je nenavadno čist, mil in zdrav.

Te naprave so razdeljene v tri razrede, namreč v pravadne, moderne in janinske, katere je napravil kralj Jan Sobieski. Vse te kapele in palače, ako se jih more tako imenovati, so zvezane s poti, ki so obokani z močnimi skalnatimi stebri.

Nek prostor je napravljen za kapelo, katere je posvečena svetemu Antonu; vsi okraski, kakor kipi in druge stvari, so vsekani v skalo. Dalje so velikanski podzemski prostori, ki so na čast raznim kraljem; tudi v teh prostorih so iz skale izsekani razni kipi, ki predstavljajo osebe, kateri na čast je vse to posvečeno, dalje, ki predstavljajo njegova velika dela itd. V enem takih prostorov je vsekan v skalo kip Agusta II. v človeški velikosti.

145 metrov globoko pod zemljo

EDINO SREDSTVO, KI ČLOVEŠKO ZDRAVJE VZDRŽAVA.

H. H. von Schlick, slavnoznanec naravni zdravnik in tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, kateri je s stoinostnoš bolnimi v stani zvezi in dobiva od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vrnil zdravje, cele kupe zahvalnih pism, je pisala gospa Josip Papp. P. O. Box 101, North Leroy, N. Y. sledeče pismo:

"Pošljite mi še eno škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, katerega že težko pričakujem. Jaz sem mnenja, da je Bolgarski Krvni Čaj edino sredstvo, ki človeško zdravje vzdržava."

Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja pet mesecev, pošlje za \$1.00 kamorkoli, v Canado za \$1.12:

Marvel Products Co.

9 Marvel Bldg.

PITTSBURGH, PA.

Pripomba: Ako hočete pošiljatev osigurati, pošljite 10c. več.

Kolera na Japonskem.

Zastopnik Associated Press poroča po pošti, da se je kolera na Japonskem zlasti v Tokio zelo hitro razširila. V kratkem času, se je pojavilo kar osemdeset slučajev, med katerimi je bilo trideset smrtnih.

Grozna bolezen je pričela tudi razsajati v Osaki, dalje je izbruhnila tudi v drugih delih Japonske, med drugimi tudi v Kariuevi. Ukrenilo se je vse potrebno, da bi se epidemijo zatrla.

Število vseh slučajev v Japonskem je bilo zadnji čas okoli 3000, zagotovo se ne ve, ker zadnje čase se več ne izdaja uradnih številk.

Uradnih poročil se zato več ne izdaja, da se "po nepotrebnem ne razburja prebivalstva".

Oblasti so ukazale, da se strogo izpolnjuje vse zdravstvene določbe, namreč, da se prej skuha vsako kapljico vode, predno se jo pije, dalje, da se skuha tudi vse mleko in vsa zelenjava. Rib se ne sme zdat več uživati, kakor tudi sirovega sadja ne.

DARUJTE PAR CENTOV SLOVENSKIM TRPINOM V STARI DOMOVINI!

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški	—25	Življenja trnjeva pot	—50
Ahnov nemškoangleški tolmač, vesan	—50	Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjevega Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—75
Cerkvena zgodovina	—70	Z slikami mesta New Yorka	—25
Hitri računar	—40		
Poljedelstvo	—50		

Popolni nauk o čebelarstvu, vesan	\$1.00	RAZGLEDNICE:	
Postrežba bolnikom	—20	Newyorške s svetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne,	—00
Sadereja v pogovorih Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	—25	komad po	—25
Slov.-angl. in angl.-slov. slovar	—50	ducat po	—25
Slov.-angl. in angl.-slov. slovar	—5		

Slovensko katoliško

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.
Sedež: FOREST CITY, PA.

Izposrednik: dr. 21. januarja 1902 v državi Pensilvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOSEF PETERLIN, Box 95 Wilcox, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagotajnik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa.
Poslanišnik: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VERHOVNI KRAVNIK:

Dr. MARTIN IVKO, 800 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVANSNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Iseler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., R. F. D. 1, Grandfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREŽAN, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 191, Forest City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Sanje o domovini.

SPOMIN IZ MLADOSTI.

Ivan Lah.

Neskončno lepa in mila si, noč v tujini, lepa in grenka kot misel na domovino. Javno je nad teboj nebo, v daljavi izginjajo teme v neznane strani, zvezde migljajo nad obzorjem v neštevilnih vrstah, vse kot je bilo takrat, včasih, v domovini.... Zato vstajajo misli kot iz dežele spominov in hite domov obiskat domovino. — Teže in ožne so misli, težke in ožne, kot je duša ožna in žalostna, ker je daleč od tam in so spomini na tiste čase v njej. In ona kot da zaspana o njih, misli pa se dvigajo počasi na daljavo pot in gredo vasovat v domovino. Gredo tiho in ožno kot izgubljeni oblaki pod nebom, nemirne kot je senki veter and zapuščenemu zemljo. Gredo in vasujejo v tih noči na Slovenskem, v tih dolenski zemlji....

Globoko v sreči si ostala ti, domovina, kot sem te bil zagledal takrat v mladih dneh, in se ostalo tako. In kadar je v tujini tiha, lepa noč, vasujejo moje misli v tebi in se vračajo jadrno iz daljnih strani, in pripovedujejo o tebi, kot bi mati pripovedovala neverjetno lepe pripovedke. Tiho leže doline s polji, vasi stoji ob poljih, spe in sanjajo, reka šumi daleč od njih, gozdi šepetajo v noči na obronkih ob gričih. Na planjavah v selu dremlejo mirne lučice po nizkih kočih in gledajo pomežikujoče v tiho noč.

Zdajpazda je v daljavi kje vidi premikajoča se luč, kot da čarovnica išče skritih poti. In če se vidijo meglice, ki v gori vstajajo, misli vsak, da gre poljska čarovnica delat škodo.

Kadar je temna, oblachna noč, je vse mirno, povsod brez uči, le reka šumi glasneje, in gozdi vrše, in vse spomini na nesrečo, kot jo ima človek, ki ne pozna sreče, ker ga je zadela usoda.

Zato so čudovito lepe tvoje sanjajoče noči, kot so bile v srečnih letih, ko je mladost sanjala o tebi z vsemi svojimi sanjami in so oči radovedno gledale v tvojo daljavo in iskale vsega, kar je bilo kdaj v tebi. Zato hodijo v takih lepih nočeh moje misli vasovat v tiste kraje nazaj....

Po planjavah se oglasi pesem, pesem naroda, ožno-vesela. Kaj je vse v tej pesmi? — Vsa duša naroda, vesela, polna odmevov, kot zemlja njegova, polna smeha in radosti, in vsa nesreča ji je ni. Zapoješ in pozabiš vse, zato poješ veselo. Ni se ni rešilo, pesem sama se je rešila, ker odmeva nepozabljiva v duši naroda, kot odmeva med gorami domovine. — Zato si tako lepa, pesem domaća, v tujini; poješ o nečem, česar ni, a poješ tako lepo, da o tem sanja duša neprestano in si misli, kot da bi bilo. Kje si se porodila, taka pesem? V dolinah pod vesolimi, se-

lenimi griči, ob poskočni Krki, vedno radostni dolenski duši, ki pozabi žalost ob trenutku nesreče in si zapoje veselo o sladkem vinu.... Lepa si, pesem, in v tebi odmevajo zategnjeni glasovi, kot se glase na noč tja čez planjavo na Posavje, ko vse zagrnejo tihi mrakovi in samo Sava šumi svojo neprestano šumečo pesem. Jeli jezna ta pesem ali bojevitata tako? Zakaj je tako nerazumljiva, kot bi šumela narodu brez preteklosti in bodočnosti? Z izdajalec je pognojen zemlja, V stani, narod, in poslušaj, pesem o preteklosti in bodočnosti, kajti čudovito lepe so v tebi pomladi in neskončno ožne so tvoje jeseni.... Poslušaj, kako se izgubljajo glasovi v zadnjih gorah in odmevajo, kajti na drugi strani se ne poje več njej podobna, sorodna pesem; umrla je na tleh, kjer se je rodila, kot je umrl narod-brat.... Zato si tako mila, ožno-vesela, dolenska pesem. V duši zbujaš ožnost in žalost, kot odmevaš nad domačo zemljo tja nad grob brata-naroda.... Pesem si iz duše vesela, enaka kot ona, enaka kot narod, ki trpi in ne ve, da trpi in pozabi na to. Ti veseli suženj, kaj vse spi v tvoji duši, kake so tvoje sanje, o tem kar je bilo, o tem, o čemer ne veš, kako je sedaj, in kaj sanjaš, da prinese neprijazni časi, tebi vselemu, večnemu suženju, z radostjo v srcu, s smehom pesmijo v nesreči, ki hoče, da je tuj sreu, ker je kot usojena in si je navajen.... In kaka sila počiva pod to veselo, zdravo dušo. Ne zapoješ o tem nič, ne misliš na to, kot da veš, in se ne meniš za to....

In po polju gre fant vesel in brezskrbno zauka, da ga sliši njegova nevesta....

In meni je všeč. Zaukaš in pozabiš, fant, vse bridkosti; navajeni smo nesreče, kot da je usojena, mi vsi, vsi. Zato je ne čutimo, ne zmenimo se, kajti v duši spi velika sila in zapojejo si lahko misli. — In pesem, da se ne pravi nič, samo da se zapoje, ker vemo, da spi v duši sila, pa kaj zato in kaj nam drugo mar. Kdor hoče, naj verjame, kdor ne, pa ne. Mi pa vemo vse in kaj je treba govoriti o tem.

Lepa in mila noč v tujini, lepa in grenka, kot misli iz domovine....

Kajti ne hodi vsako po svetem polju pod zvezdnatim nebom, in ne čakajo vsakega mladeniča dremajoča okenca in nima vsakdo speče koč v mesečni senci dreves, prikrite od daleč okrog z lahno meglico....

Drugače je to.... Ni sanj o sreči.... In zato hodijo misli kot večje sredi planjave, in gledajo od daleč srečo in kot bi iskale miru, ker nimajo tihe koč, kjer bi se naselile v sladki ljubezni in šepetale o nečem lepem.

Daleč smo šli mladi ljudje v tujino in le misli hodijo vasovat v naših nočeh nazaj v srečne čase.... Zato so tako čudne take noči, zato tako težko leže misli v sreči, dokler ne gredo obiskat domovine....

V taki noči želim umreti. Peljali bi me domov — tako sanjam — in bi si počel sredi polja in zasajal lepe sanje o zemlji, nad katero se glasi lepa pesem in so noči tako lepe....

In ne videl bi podnevi trpljenja, ki bi motilo moje sanje.... Čudno hrepenenje po taki smrti pride v dušo, ker si želi sreče, tihe, neznane sreče, polne sanj v srečni deželi.

Osamljeno je sree in molči, in nihče ne vpraša, kako in kaj. Pravilo bi in pripovedovalo, in nima nikogar od sebi, ki bi poslušal o tem....

Tako se vračajo misli, polne sreče, in pripovedujejo o željenih ciljih, in pesmi se slišijo v tem, kot bi pravile bajke iz neznane prečudne dežele.

Ali je to iz dežele mladičev?... Živa je pesem tam in mogočna. Kaj hočeš, taka neumna misel? Zapoji in pozabi!

In s pesmijo pojdi in poj z dragimi, vmes pa jim govori mogočno besedo o preteklosti in bodočnosti, kot jo šumi Sava čez Posavje, nerazumljivo, neprestano šumečo, kot da jo šumi narodu brez preteklosti in bodočnosti.

Zato je prav, da je bilo tako, ni treba takih sanj in nepotrebnih misli, kajti sila velika počiva pod pesmijo, polno življenja in radosti, ker čuti človek silo v sreči. In zato so prišle tiste sanje prav do nepotrebnosti, in kaj hočemo s smrtjo —

Nekoč v tak večer so se vrnile moje misli, otožne so bile, vasovale so in pripovedovale o domovini.

Poslušal sem jih in duša moja je bila trudna, kot moje misli, žalostna je postala in otožna. Ko pa sem začel o pesmi, se je kot zasvitalo v noči.... Zapoji in pozabi! In takrat sem zaspal in zasnanjal. Bilo je, kot bi bil tak večer, in jaz sem se vrnil domov, z veselo mislijo v sreči, z radostjo na licu.... Ko sem se približal, sem se v tistem večeru vrnil k materi — o domovini.... Čudno lep večer je bil, kot je tak večer menda samo tam doma, kot o njem sanja mladost na Dolenskem. Tiho so ležale kočice po ravnini, brele so v njih lučice, okenca so dremala, kakor dremlejo v svetlih večerih vsako leto in se srečijo menda zato, da bi bila zemlja enaka nebesom, z zvezdami razsvetljenim. — Daleč kjer so ležali gozdi o b gričih in po njih peljale steze, so se čule pesmi, in pomikale so se lučice tja, kot bi šle čarovnice motit ponočnega vasovaveca, če jih je razžalil. In po polju so šle motne senice, temne postavbe ljudi. Kam gredo, tako upognjeni, kot da nosijo nekaj težkega na vratu! Zakaj so tako težke njih roke, tako trudna je njih hvoja.... Tako je v domovini, če se pogleda daleč v neno motno sliko.

Takrat sem prišel domov. Sanjalo se mi je, da je to naš sveti večer, kajti belo je bilo vse, le tam je bilo temno v ozadju podobno, kot se je videlo. In pravijo, da ni sreče, če ne praznujemo svetega večera doma.

Zato sem začel domov in sem šel z veseljem in čudnim hrepenenjem, in ko sem videl tja v temino, je bila duša žalostna, kot popotniku iz tujine. In tako sem prišel k nji, k materi.

Ona je bila starka, razoran je bil njen obraz in otožnost je senčila njen veseli pogled, in vendar je prišel nasmeš v vse njeno obličje, ko je zagledala sina, uboga, in zapuščenega, ki se je vrnil iz tujine. Kaj ti drugi gredo in se ne vrnejo. Velika tragedija je njena ljubezen.... Bilo je, kot da sem bil pred njenimi nogami, kot se to slika o izgubljenem sinu.... Ona pa je dela roko na glavo in me pogledala z ljubeznijo. Tresoč se je bila njena roka, a vendar tako lahko je bilo in hladilo, kot bi se sanjalo tako prijetno. Pogledala me je in mi govorila, kakor pride trenutek, molčec in velik. Kaj bi govoril jaz? Molčal sem in sem bil srečen ob nji in ni bilo treba besede. To je v duši naroda, da molči, ko čuti, kot bi ne znal povedati.... Tako sva se razumela....

"Troji, sin?"
"Trpim, mati."
"In me ljubiš še?"
"Ljubim, mati."

Obilje so jo solze, ali od radosti, da jo še ljubi sin, da je prišel k njej iz tujine domov, ali pa od žalosti, ker ni imela, da bi pogostila sina.

Ka bi ne dala mati za sina! Njena usoda je bila žalostna, prebila je hude dni — tuji ljudje so šli nekoč mimo — in ničesar nisem mogel zleteti od nje, samo da sem

bil ob nji. Počivala sva drug ob drugem in vsak je mislil, da pridejo drugi, boljši časi, ko se vrnejo sinovi domov, in bomo vedno skupaj in takrat bi živeli ob njej in ona ob nas in bi se razveselila, omladila....

Pa je prišla v sree otožna misel, težka, kot zakleta, da bo še ostala sama, in morali bomo po usodi živeti daleč od nje. Ranila je misel moje sree, zabolelo je tako v duši in sem se zbudil.... Ležal sem v svoji slabi sobi, zunaj pa je nad velikim mestom ležala mračna jesenska noč, čudna in neprijetna, kot so noči v tujini.... Ob meni so vasovale moje misli in mi pravile o mnogih lepih nočeh. Zakaj je postala žalostna duša, ko so sanje izginile? In so bile sanje? Ali so bile daleč od resnice? Take so bile sanje o domovini. Pogosto jo obiskujejo moje misli, kot piše sin iz tujine materi. Včasih v mladosti — pri nji spi vsa mladost z vsemi sanjami — sem bival ob njej kot njen ljubljene in drugi so bili pri njej. Smehla se nam je in nas božala. Vedno enak je bil njen obraz, in nisem zapazil, kako se starajo njena lica in oči so gledala zmiraj z ljubeznijo.... Nikdar nisem videl njenih preteklih dni in sem mislil, da je srečna, kot se vidi. Slišali smo praviti o nji iz prejšnjih časov, in videl sem, da nismo razumeli njenega čudnega nasmeha, ki je bil njen in je bi namenjen nam iz njene ljubezni.

In so odšli, in mnogi se niso vrnili. Zato so težke te noči in grenke take misli. In želel bi si takih sanj, sanj o njej, ki lažejo in so vendar lepe.... Moje misli pripovedujejo ne sama lepe bajke, ki se gode v takih lepih nočeh, v skritih dolenskih dolinah, polnih petja, kot da ni nesreče.... In kaj gre tam v ozadju in poltemi, z vpognjenimi glavami, s težkimi rokami, s trudno hojo? Kam gredo? Kaj plavajo ti oblaki po severnem vetru, motit njene lepe duje? Zakaj motijo moje sladke sanje?

Sli so sinovi in se niso vrnili, niso hoteli ali niso mogli, pozabili so ali pa so jih zmotili na druga pota proč od nje, in ona je sama in zapuščenca....

Kaj ste nehale? Pripovedujte, misli, kaj ste se videle! Od kod prihaja ta lepa otožno-vesela pesem, polna življenja in veselja? Zapoji in pozabi! Poslušaj, kako poje fant, ko gre čez polje; ne boji se nikogar, kajti silo čuti mogočno.

In začno se o nji nove sanje, sladke in lepe, dolgo tja v zaspalo noč....

Carranza in ameriško vojaštvo v Mehiki.

Iz Washingtona se javlja, da sta državni in vojni departament dobila iz zanesljivih virov poročila, da je Carranza, mehiški predsednik, zato odpoklican iz Washingtona svojega poslanika Arredonda, da se bo žnjim posvetoval, kake posledice bi imele, ako bi poslal Združenim državam noto, v kateri bi zahteval, da se takoj odpokliče ameriške čete iz Mehike.

To je pričelo vladne uradnike v Washingtonu zelo zanimati. Administracija se boji, da bo Carranza zahteval odpoklicanje čet v obliki kakakega ultimatum, v katerem bo tudi navedel čas, do kdaj morajo biti čete iz Mehike.

Med državnim departamentom in vojaškimi prvaki v Washingtonu je precej nasprotja. Vojaški izvedenci in drugi pravijo, da ima Carranza popolnoma prav, ko to zahteva. Eden teh je bil celo toliko odkritosrčen, da je rekel, da je administracija naročila onim trem ameriškim komišnerjem, ki so vdeleženi pri ameriško-mehiški komisiji, da se naj ne sporazumejo z mehiškimi komišnerji glede odpoklicanja čet. Koliko je na tem resnice, je seveda vprašanje.

General Pershing, ki — kot znano — poveljuje ameriški komisiji v Mehiki, ne more ničesar storiti — kot pravijo nekateri v Washingtonu —, ker so mu roke čisto vezane od vlade.

Mnenje vlada, da bo imel državni departament kmalu v rokah Carranzovo noto, nakar se mu bo morala washingtonska vlada ukloniti, ali bo prišlo pa do zopetne krize med Združenimi državami in Mehiko.

BRAT, POMAGAJ TRPELJIVU BRATU!

Pet milijonov se potrebuje za Sirce in Armence.

Ameriški odbor za pomoč Armenceem in Sircem je te dni začel največje dobrodelno kampanjo, kar se jih je odvrslo od kampanje za pomoč Belgijcem.

Ta odbor je sestavljen nekako okrog 120,000 cerkva, dalje vsem znanim odličnim državljanom in podpornim oziroma dobrodelnim organizacijam.

V tej okrožnici je odbor navedel, da se potrebuje pet milijonov dolarjev za 1,000,000 bednih Sircev in Armencev, ki jih je vojna razkropila po Turčiji, Perziji, Siriji in Palestini.

V pozivu je bilo navedeno, da je bilo svoječasnno v domovini okoli 2,000,000 Armencev, od katerih je bilo 750,000 masakriranih, pomorjenih ali so pa umrli vsled zadobljenih ran oziroma vsled lakote.

Državni departament je nedavno izposloval od turške vlade dovoljenje, da se lahko daje iz Amerike pomoč tem bednim ljudem. Pred par dnevi je bilo pa naznanjeno, da so tudi zavezniki dovolili, da se lahko pošlje hrano in obleko Armenceem in Sircem preko vodovja, ki je zablokirano od zavezniškega brodovja.

Predsednik Wilson bo v kratkem 21. in 22. oktobra proklamiral za armenska in sirska dneva in takrat se bo pobiralo radovoljne darove za uboga krščanska naroda v najbolj bestialni deželi na svetu.

Odbor pravi: "Ljudje se jedli travo in listje, doznalo se je celo, da so v mnogih slučajih psi služili za hrano. Bili so slabi, ko so turške bestije postavile v ravno vrsto več enako velikih ljudi, da jih je bilo tako mogoče več z eno samo kroglo vstreliti, da se ni tako 'po nepotrebnem' trafil municijo". V neki vasi je stanovalo nedavno 450 ljudi, od katerih je zdaj le še ena ženska živa. Njo je dobil v roke nek Kurd, kateremu je pa ušla in se potem gola potikala po goščavi, dokler jo ni našla neka karavana beguncev.

V dobesednem pomenu besede, v Etiopiadzin je prišlo od 100,000 do 120,000 ljudi golih. Več kot 11,000 jih je v teku kratkega časa minilo. V okraju Alepa je najbolj treba pomoči; tam umirajo ljudje na debelo....

"V dobesednem pomenu besede, v Etiopiadzin je prišlo od 100,000 do 120,000 ljudi golih. Več kot 11,000 jih je v teku kratkega časa minilo. V okraju Alepa je najbolj treba pomoči; tam umirajo ljudje na debelo...."

Nemčija namiguje za mir.

Iz zanesljivih virov se poroča, da so nemški agentje potom belgijskega kralja sporočili zavezniškim nemške pogoje, pod katerimi bi Nemčija takoj sprejela mir; pogoji se največ tičejo Belgije, Srbije in Lotaringije.

Predlogi so vsebovali odpoklicanje nemških čet iz Belgije, dalje je Nemčija obljubila, da bo plačala vso škodo, ki so jo nemške armade napravile v belgijskem ozemlju; potem, da bodo kuzjerje čete zapustile Srbijo, s tem se razume tudi avstro-bolgarske, in da je takoj pripravljene vrniti Franciji celo Lotaringijo.

Kljub temu, da je težko to poudariti smatrati za formalno, da vseno znamenje, ki prica, pod kakimi pogoji bi bila Nemčija danes pripravljena sprejeti mir, ako bi ji ga hoteli zavezniki dati. — Kralj Albert je imel tekem te vojne že večkrat posla z nemškimi agenti, to je znana stvar. Zlasti preteklo pomlad so Nemci napenjali vse sile.

Bolgijski kralj se za te stvari ni veliko brigal, kljub temu, da so Nemci na vseh straneh dobro pritiskali na zavezniške fronte.

Če že drugega ni na stvari, je to, da poskuša Nemčija uradno namigavati, da je takoj pripravljena skleniti mir, in sicer pod nekoliko drugačnimi pogoji kot si jih je predstavljala v avgustu l. 1914, ko je mislila, da bo podjarbila dežele in deželice.

Da so nemški agentje zopet nadlegovali kralja Alberta, je gotovo znamenje, da se bo pričelo še pred zimo ali pa pozimi nekaj go-diti, kar bo nekoliko drugače kot so mislili Nemci pričetkom vojne.

Nedolčan.

Sodnik: — Ali ste res rekli, oče Trpotee, da je sosed Trebuhar tat in slepar?
Obtožence: — Res je, res, ali jaz, gospod sodnik, tega nisem rekel!

Odgodenje Reichstaga je preloženo.

"Lokal Anzeiger" pravi, kot se poroča iz Amsterdam, da se Reichstag še ne bo razšel te dni, kot se je skrajna domnevala, temveč bo najbrže ostal v zasedanju do 11. oktobra, mogoče še dalje.

Domneva se, da se je odgodenje preložilo vsled nezadovoljnosti, ki je nastala v nemški javnosti radi govora nemškega kanclerja Bethmann-Hollwege.

Člani Reichstaga se v svojih tajnih sejah posvetujejo, kako bi bilo mogoče pripraviti ljudi do tega, da bi se strinjali s kanclerjevo politiko.

Ukrenilo se je vse potrebne korake, da se bodo potem, ko se bo razšel Reichstag, v vseh delih Nemčije višilo več sej, na katerih bodo govorili državni poslanci. — Pred par dnevi se je vrnila v Frankfurt, kot poroča berlinski socialistični list "Vorwärts", seja mnogih organizacij, pri kateri se je sprejelo resolucijo v prilog takojšnjega miru.

Domneva se, da je Tirpitzova sbranka, ki zahteva, da se obnovi vojevanje s podmorskim čolni, popolnoma poražena, kajti v Reichstagu so skoro vsi člani zoper to vojevanje, vendar Ernest Bassermann, največji zagovornik podmorske metode, je izjavil, da se bo o tem vprašujo se pri javnem zasedanju Reichstaga podrobneje razpravljalo; — tako piše nekateri nemški listi v Berlinu, kot se javlja iz nevtalnih mest preko Londona.

Bassermann je baje rekel: "Razume se, da želimo, da bi Nemčija in Amerika vedno živeli v miru, toda javno mnenje je strogo protiameriško, ker pošilja Amerikanci municijo zavezniškom, da morejo nadaljevati vojno. Zakaj nočejo Združene države Angliji na prste stopiti?"

Izgleda, da je nevarnost, da bi Nemčija obnovila vojevanje s podmorskimi čolni začasno zopet odstranjena, ako se je mogoče zanesi na ta poročila, kajti, ako je le malenkostno število članov Reichstaga za obnovo, Bassermann gotovo ne bo uspel.

Pri obedu.

— Gospod Ježek, zakaj pa vi pri obedu vedno ponujate svoje-mu pisarju, da naj prvi vzame meso?

— Ker pričakujem, da bo iz vlnudnosti do mene vedno vzel manjši kos.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihail Citrar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, Frank Janesch in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.
Clinton, Ind.: Lambert Bolnick.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbragar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Decatur, Ill.: Dan. Badovinac.

Pozor rojaki!

Ravnokar je dotiskana volevažna in velezanimiva slovenska knjiga:

SLOVENIJA VSTANI!

izpod peresa Dr. Nike Zupaniča.

Knjiga govori o sedanji nalogi in bodoči vsodi slovenskega naroda.

Pet tisoč izvodov je bilo poslanih našim vjetnikom v Rusijo, pet tisoč jih je na razpolago ameriškim Slovcem.

Rojaki, sezite po najzanimivejši slovenski knjigi, ki je bila kdaj tiskana v Ameriki!

Stane samo 50 ct. in se dobi pri:

Dr. N. Zupaniču,

1369 E. 40 St.

Cleveland, Ohio.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zetzel in Frank Bamblch.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Nokomis, Ill. in okolica: Math. Gatschek.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Cherokee, Kans.: Frank Režianik.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.

Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogrin.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

Mineral, Kans.: John Stalc.
Kingo, Kans.: Mike Pencil.
Kittimiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Calmet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Eke in Martin Hade.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzlar.

So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Chisholm, Minn.: K. Zgone in Jakob Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Sharbon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze.
Jos. J. Peshel in Louis M. Perusek.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Louis Balant.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kittville, Minn. in okolica: Joe Adamich.

Nashauk, Minn.: Geo. Maurin.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grablan.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Red Lodge, Mont.: Joseph Jerič.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Barborton, O. in okolica: Math Kra-mar.

Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinswood, O.: Math. Slapnik.
Cleveland, Ohio: Frank Sakwer, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.

Lorain, O. in okolica: J. Kums in Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Kvišku.

Spisal Fran S. Finšgar.

(Nadaljevanje).

XXI.

Ponosno je šetala Ladičevka koncem malega srpana po reških parkih. Ob njej sta hodila Lotar in Adolf, ki je srečno, čeprav ne siljajo dovršiti zadnji državni izpit na vseučilišču. Za njimi sta hodila v živahnem pogovoru Margita in brat Henrik, ki je tudi dal prav letos slovo srednjim šolam. No, mati dveh takih sinov pač sme biti ponosna, in Ladičevka se je samo smejala, ko ji je ta in oni čestital na pridnih sinovih. In česar razni oznamci še niso vedeli, vedela je ona, da je bodoča sreča obeh zagotovljena, da se bodoča brzo popenjala kvišku po stezi, katero juna je moral gladiti Lotar, baron Lotar, zet Ladičevke, moral gladiti, ker je bilo to v poročnem kompromisu in neizogibni "ako" bogate Margitine dote. No, in za denar se je Lotar tudi potrudil; predno sta še sinova dovršila, hodil je Lotar na obiske v Zagreb, v Budimpešto, posečil plemenito sorodstvo, klanjal in dobričkal se raznim svetnikom, priporočal svoja vrla svaka in zares vsled svojih finih manir, gladkega jezika in prožnega hrbta, pa seveda tudi vsled baronstva dosegel povsodi, kar je želel. Adolf je imel nastopiti takoj jeseni mnogo obetajoč kariero pri ministru in Henrik se mora vpisati na bogoslovno fakulteto, ker ga čaka v par letih zagotovljen kanoničkat, kateremu patron je Lotarjev intimni prijatelj grof G.

Bil je Henrik pač neizkušen mladenič, in v mladost sreč, naj je tako ali tako, so vedno še vzori, vedno hrepenenja, da bi plaval z mislimi nekako nad zemljo, v višjem svetu. In dasi si ni bil popolnoma nič svest težavnih nalog svojega od matere mu izvoljenega polkeja, vendar se je sprijaznil žnjim in gledal v bodočnost kakor v neko svetlo zarjo, ko se vidi vse pozlačeno, vse v ognju in trepetajoči rožno-ruščici svetlobi.

Vrnili so se proti domu. Ladičevka in Margita sta šli vsaka v svoje stanovanje, Lotar je pa povabil vsaka v restavracijo.

"Kaj ne, milostna, sedaj si morata kaj privoščiti po napornih studijah. Saj bo oddih tako vroč kratak, in potem se pričena novo delo."

"Da, da, prav tako, gospod baron! Hvala vam, da se žrtvujete za moja sina. Lahko noč!"

Sedeli so v prvem hotelu, govorili o dijaških večerih — oziroma govorila baron in Adolf, Henrik je pa sledil temu pogovoru z nekim strahom, a hkrati z vročeno mlado radovednostjo. Vino je razburjalo živce, pogovor je bil čimdalje razuzdanejši, frivolnejši — Lotar je hotel s tem uvesti Henrika, kateri je bival doslej pod sloškim in materinskim nadzorom, kar naenkrat v nov svet, v svet tiste razuzdane svobode, tistih groznih užitkov, ki navdajajo mladega človeka s studom, in v njegovem srečju nastaja grozen boj, zavladata strahovit vihar. Henrik je pil in pil, da bi si oddaljil pekoče živce, ko so bili danes najhujše razburjeni, najpogostejše ščegotani, in pokušali v vsrskaval je vase ta strup ter ga požiral hlastno in strastno. Ni bil sicer skvarjen, toda "nitimur in vitum..." (Uživajmo, kar je zabranjeno.) Kar je zasadi Margita vzornega, bilo je izruvano v trenutku, in mesto cvetja je poglaval plevel.

V jutro pa se je vračal Henrik prvič v življenju omotičen, razburjen in moralno oblačen pod krov tiste matere, ki ga je hvalježno zaupala skrbnemu varstvu prostoško podle duše.

Poldne se je bližalo, ko je slovela na oknu dokaj ozke dunajske ulice Anda. Bila je razburjena, da ji je bilo lice razpaljeno. Vsak trenutek se je odmaknila od olma, vsak hip se zopet sklanjala čez eno v množici iskala in pričakovala nekoga. Čas ji je potekal neizumerno leno; pogledavala je na uro, pritiskala žepnico na uho, misleč, da se je ustavila, ker se ji je zdela, da se kazalec kar nič več ne ganeta. Mama je slovela na komodnem stolu, odprla počasi trudne trepalnice, misli so ji uhajale nazaj, daleč nazaj, ko je še ona v cvetu mladosti pričakovala, kakor danes Anda, svojo ljubljenico — Andinega očeta.

"Mama, Anda ne bo!"

"No, hodi tako nestopna! Saj

koj bežati sem. Saj ima prijatelje, ki mu čestitajo, in teh ne more kar kratko in malo pustiti. Le počakaj, Ante pride gotovo; saj je obljubil, da bo pri nas obedoval."

Anda je zopet čakala in čakala, hrepenela in koprnela po ženinu, da ga pozdravi, da mu čestita in mu seže v roko — doktorju.

In pričakala ga je. Tlesnila je z rokami kakor otrok, odskočila od okna in "že gre, že gre!" kličeč hitela k mami ter jo pričela poljubovati in ljubkovati. Potem je stopila za vrata, srce ji je tolčlo, z roko je prišla za ključko in priskuškala, kdaj potrka, da bi mu takoj odprla in zletela v objem. Lahni in urni koraki so se začeli. Ante je bil pred vrati. Ali komaj se je dotaknil s sklepom vrat, že so se mu hipno odprla in pred njim je stala presrečna Anda ter za trenutek strmela vanj, gledala v njegovo ponosno čelo, nekoliko pordelo lice in zavestno oko. Laciinger je nastopil prvič v življenju zares ponosno, samozavestno; dosegel je sam iz sebe prvi sad, dovršil studije izborni in danes je bil pri sijajni promociji odlikovan z doktorsko diplomio in od cesarja samega je dobil prekrasen briljantni prstan: bil je promoviran "sub auspiciis imperatoris" (pod cesarskim pokroviteljstvom). Kako je burilo v njem, kako kipele in mu dvigalo glavo, ko je govoril pred najvišjo inteligenco duhoviti in temeljiti govor, ko mu je ta inteligenca navdušeno zaploskala, ko se mu klanjali in čestitali, in ko je začel briljant na njegovem prstu, tedaj je takisto zazarelo v njegovo dušo in samozavestno si je čestital sam, češ, to sem sam iz sebe!

In kot tak je stal pred Ando — ne več dijak, ne več se boreč za kruh in s skrbjo gledajoč v bodočnost — ne, bil je mož, ki je pristal v pristan, kjer se mu ne bo treba bati za kruh, kjer bo lahko brezskrbno vedel v svoj dom — družico življenja.

Andi se je zdel danes Ante vas preroben, vzvišen, da se mu skoro ni upala bliziti s tisto preprostostjo, kakor sicer. Gledala ga je in gledala, pokopavala celo svoje bitje vanj, in zdelo se ji je, da gine vsa njena oseba, duša in srce se potaplja v Laciingerja.

Izpregovorila je prva mati, ki se je približala Antetu, govorila malo in težko — a v rosi njenih oči je bral Ante vse, kar mu je to srce želelo in voščilo.

Tudi Andi je nedostajalo besedi. Neizmerna sreča ji je ovirala jezik in govorilo je le srce, kipeče od radosti. Oklenila se ga je z vso strastjo ženskega srca, katero ljubi in istinito, usta so samo ponavljala: "Mož Ante!", in mehko se ji je odzval takisto srečni Laciinger: "Moja Anda!"

In silovita, upognjena mati je dvignila veli roki, iz duše ji je prikipela vroča molitev, pred njo sta kletala presrečna zaročenca, na nju pa je rosil sveti materinski blagoslov.

XXII.

Po ulicah je odmeval počasni korak redarja, ki se je zaviljal v suknjo, in vrat in glavo do ušes tiščal v zavihan ovrtnik. Burja je cvilela krog voglov, morje je smelo in vršalo, luči v pristanišču so se ujkale in zibale po lad-jah in parobrodih, katere je gugalo nemirno valovje. Tupatam so bila razsvetljena okna nočnih kavarn, iz katerih je donelo neuglašeno petje omamljenih pivcev, razkošni smeh, ženski vzkliki; zdajpazdaj je prišla po cesti dvojica ali trojica vinjenih ponočnjakov, ki se razgreti od pijače, niso menili za živje burje, temveč so veselo pevali italijansko, hrvaško, madjarsko pesem, kar jim je pač prišlo na um, dokler dokler ni zadonel na ušesa redarjev resni opomin: "Gospoda, prosim miru!"

Redar je korakal skozi ozke ulice. Vrata so bila zapahnjena povsodi, luči ni bilo nikjer, vse mrtvo, vse v spanju. Stopal je mehansko mimo dokaj lepe in visoke hiše in čuvaj reda in zakonov, je šel mirno dalje, čisto nič slutet, kaj je za zidom mrtve hiše.

Dokaj lepa soba, razsvetljena od štirih plinovitih svetilk, sredi nje pa lestenec s peterimi plamenji. Tri namornate in tri lesene okrogle mizice, prevlečene z zelenim suknom, so stale v sobi. Petero je bilo praznih, razven da je pri eni v kotu dremal natak, pri drugi pa je sedel star žid, črno

Bavarski prestolonaslednik princ Ruprecht.

krivega nosa, pa majhen živih oči, dolgih, že nekoliko s sivimi nitkami pretkanih kodrov, v dolgem, že ponošenem kaftanu. V tem, ko natak ni čul ničesar, govela je na velih licih židovih strast, zanimanje, silna pozornost. Izpod krajev trdega klobuka so zrle njegove sive oči, sicer skoro napol zatisnjene, z največjim ognjem na mizo, kjer je sedelo šestero igralcev. Na mizi so stali celističeki, srebrniki, kope bankovcev. Obrazi igralcev so bili mrlki, nagubani, grozna strast jim je trepetala v drgetajočih mišicah, kri je stopala vsakemu burno v glavo. Drugeče roke so prijemale karte, dvigale jih, kupovale — stiskale in skrivale, metale jih na mizo, vmes so pa doneli pridrušeni, napol glasni vzkliki čudenja, radosti, jeze in prita-jene kletvine. In zacingljali so eekini, zazveneli tolariji, zasumeli bankovci in potovali krog mize od kupea do kupea, od stebriča do stebriča — in zopet so bile premesane karte in zopet so se razdeljivale, zopet kupovale — in bila je napeto-mučna tišina.

Baron Lotar Wegel je izgubljal svoto za svoto, stavo za stavo. Bil je razburjen, jezen, ustnice je imel stisnjene, obrvi namršene. Krog oči so bile rdeče črte, lice mu je bilo rdeče, vmes so pa doneli kletke, razžalji je soigralce, ki je pa redno molče prezel vsako žalitev, pridejal stebriču priigranih cekinov in ravnodušno zopet mečal karte. Lotar je začel igrati predzno, kar nespametno. Hotel je prisiliti srečo, da bi mu bila mila. Nič — nič. Poraz na poraz, izguba na izgubo. Jezen je zgrabil karte in jih potegnil sosedu iz rok, na mizo je vrzel tesočak in zahteval, da ga zastavijo. Par sekund premisleka, igralci se spogledajo, roke sežejo po denarju — tesočak je bil zastavljen. Lotar je bil razburjen, da so mu pri mešanju padle tri karte na tla. Zadnji denar je bil, kar ga je imel s seboj. Tisočak je zaigral — mora ga dobiti nazaj, mora, mora. — Karte padejo — Lotar pobledi, zaje-ne šop kart po sobi, da so zletele po vseh kotih in da je dremajoči natak zmeden planil kvišku in z izbuljenimi očmi gledal, kaj se godi. Zaskrta je Lotar, zaklel strahotno, vstal hrupno od mize, zgrabil klobuk in suknjo in, ne menceč se za soigralce, ki so veseli lie delili tisočak, odšel iz sobe. Natak je šel za njim, da mu odpre vrata, in za natakem se je lisjaski hitro in oprezno zmužnil žid, ki je opazoval igro.

Lotar je zavihral po ulici, sikal napol glasne strasne kletvine, prisegel in rotil se, da ne gre več igrati, vsaj s temi ljudmi ne. Toli-ke svote so ga iztrezile; prišel je do modrega zaključka, da je vendar bolje polagoma uživati denar, kakor hipno zaigravati tolike svote. Bežal je proti domu in sklenil, da nekam odpotuje, da ga ne zavede strast zopet v to družbo. Bil je že blizu hiše in nič ni zapazil, kako memaje caplja za njim žid, katerega stare noge so komaj dohajale izdatne Lotarjeve korake.

Kdor ne tvega, ni za hazardno igro — in tvegati ste samo vi, drugi so igrali vedno le na varen list. Svetujem, pustite to igro; za vas ni, e, e, res ni, ampak če smem svetovati, e, za vas je edino borza, he, gospod baron, tam se igra za tisočake, tam pri črni kavi, ker imate denar, lahko priigrate deset, dvajset tisočakov; seve, treba je znati, in zato bi se vam ponudil za posredovalca — z malim zaslužkom, gospod baron, če hočete. Samuel jih je že mnogo osrečil."

"Borza je nevarna, v trenutku je človek berač."

"Ne, ne, gospod baron, berač seve, kdor berač pride igrati. Komur pa za par tisočakov ni nič, tisti gotovo dobi, gotovo — ker se hipoma preobrne in dvojno ima povrnjeno izgubo."

"Vi toraj umete igro na borzi?"

"Umem, gospod baron, umem! Dunaj in Budimpešta — e, e — umazan sem — ali me poznajo gospodje baroni, grofi — vsi poznajo Samuela."

"Jaz mislim odpotovati v kratkem v Budimpešto. Ali se tam dobeva?"

"Dobodeva, seveda. V hotelu "Panonia" vas počem."

"Dobro, poskusim! Ali je treba mnogo gotovine?"

"He, e, seve, ne tako mnogo. Toda čim več, varnejše bo, gotovjsa sreča."

"Dobro — na svidenje!"

"Klanjam se, gospod baron, klanjam, sreča vam mila!"

Samuel se je splazil prihuljeno skozi vrata, Lotar je zaklenil in odšel v stanovanje.

(Dalje prihodnjič).

ISČE SE GOZDARJE.

Za delati drva; \$1.35 od klastre za rezati kemični les.

Za lupljenje; najboljša plača. Ko preneha sezija, je dovolj dela od kosa ali pa v kempah.

Za izdelovanje cedra; največja plača od kosa za rezati logse, stebre, trame, švelarje itd.

Za splošno delo v gozdu; najvišja plača. Stalno delo skozi celo leto.

I. STEPHENSON CO., Trustees, (19-9 v d) Wells, Mich.

Kje sta FRANK SLAMA in FILIP MRKUŠA? Doma sta s Primorskega. Prosim ju, da se mi javita, ali pa če kdo drugi ve za nju naslov, da ga mi javi. — Anton Ceglar, Akron, Ohio, 185 East South Street.

(5-6-10)

ISČE SE

šivalke za moške slavnike. Vprašajte pri:

BLUM & KOCH, 76 Madison Ave., vogal 28. ceste. New York, N. Y. (2x 5-6.)

HARMONKE

sodni kakršnekoli vrste izdelave in popravilam po najnižjih cenah, a do lo trpečno in zmogljivo. V popravu smiselno vsako posloje, ker sem se nad 18 let ukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vsemu kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu ka koristo kdo zahteva brez udaljenih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1917 East 42nd St., Cleveland, Ohio.

KADAR GRE ZA OBSTOJ NARODA, NINOBERAZTEV PREVELIKA!

Velika vojna mapa

vojskujocih se evropskih držav, Velikost je 21 pri 28 palcih.

CENA 15 CENTOV.

Zadaj je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Veliki vojni atlas vojskujocih se evropskih držav in pa kolonijjskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

POZOR, FARMARJI!

Lepa prilika za onega, ki bi hotel kot partner delati na farmi; potrebuje samo \$500. Posebno dobra prilika za takega, ki razume kokosjerejo. Za nadaljna pojasnila obrnite se na:

John Patak, 485 Germania Avenue, (4-5-10) Jersey City, N. J.

Rad bi zvedel za naslov svojega prijatelja ANTONA HREN, domače Čanškov, iz Prigorice, fara Dolenja vas pri Ribnici. Pred 6. meseci sva bila skupaj v Laramie, Wyo. Prosim njegove brate v New Mexico, če vedo za njegov naslov, da ga mi javijo, ali naj se pa sam oglasi. Tony Russ, 1220 Taylor St., Pueblo, Colo. (5-6-10)

Okna izložb.

Dobro razsvetljena okna izložb povpspejšijo zboljšanje trgovine. Naredite pozornost moidočim in so znak naprednosti. Vaša izložbena okna se učinijo najboljšim prodajalcem ako jih prav uredite in razsvetljuje v jesenskih izidmskih večerih. Pustite, da vam povemo kaj so napravile za druge, dobro razsvetljene izložbe.

The New York Edison Company

At Your Service General Offices: Irving Place and 15th Street Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public 124 Broadway 424 Delancey Street 10 Irving Place 124 West 42d Street 151 E. 86th Street 27 E. 125th Street 362 E. 149th Street *Open until midnight

VINA! VINA! VINA! VINSKO ŽGANJE (TROPINJEVEC)

Za samo \$26.00 pošljemo 52 galon sod californijskega rdečega vina in za samo \$37.50 pošljemo pa sod 52 galon Rieslinga (belega) vina Vse blago jamčeno pod zakonom THE PURE FOOD LAW. Pišite po cenik na:

DALMATINSKO-KALIFORNIJSKO VINARSKO ZADRUGO 140 Liberty Street, New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI HRVATSKI HOTEL

v RANKINU, Cor. Hawkins Ave. in 4. ulica.

Jos. Starčević, lastnik

SLOVENCEM dobro znan še z Butler St., Pittsburgh, Pa.

Izvrstne domače kakor tudi importirane pijače, gorak in mrzel prigrizek vedno na razpolago. Rojakom se priporočam.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

ROJAKOM SE PRIPOROČAM.

I. I. Kraszewski

UMIRAJOCI.

ZGODOVINSKI ROMAN.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

(Nadaljevanje).

Dasiravno ni bilo treba do Nagelnice nobenega vodnika, je Zelmanovič gosta nalašč zadrževal.

— Kako da bi ne poznal pana Zembrinskega? — Saj je vendar moj sosed. — Škoda, ker tako zanemarljivo svojo hišo. — Ali imate kaj posebnega? — Veste, z nami ne trguje.

— Ali ga poznate?

— Hm... Dober človek, čisto dober človek, samo čudak, da ga nima para.

Neznanec se je smehljaj.

— Poznam ga le malo, toda na vsak način moram govoriti z njim. — Kaj mislite, ali bo zdaj doma?

— Seveda je doma. — Kje bi pa bil drugje... Kljub temu, da z nikomur ne obneje, ga vendar vsak dan vidimo. Če ni na potovanju, je gotovo doma. — Z mesečni ne obneje veliko. — Rečem vam, čudak, čudak, da ga nima para.

Tu je si je vihal brke, da bi zakril smeh.

— Včeraj — je pripovedoval Zelmanovič — je bil doma. — Videl sem ga, ko je cepil drva. — Obleden je bil v staro suknjo, na glavi je imel kapo. — Drva mora sam cepiti, ker stara Liska še vedno ni za nobeno delo. — Seveda je doma, kako bi ne bil.

— Ali je daleč od tukaj? — je vprašal popotnik.

Bilo je le par korakov, toda Zelmanovič mu ni hotel pokazati hiše. — Misleč, da bo vendarle kaj izvedel, je pravil naprej:

— Blizu je blizu... Vi torej niste iz tega kraja? — Ali ste oddaleč? — Če hočete, vam preskrbim ugodno sobo. — Samo tri korake od tukaj je zelo čedna sobica... Pa tudi draga ni. — Pri panu Zembrinskemu ne morete prenočevati. — On nima prostora ne za ljudi ne za živali, kljub temu, da je hiša precej velika.

— Sobo sem že v mestu najel — je odvrnil tuje nakratko.

Zelmanovič je kmalo izprevidel, da od moža ne bo mogel ničesar izvedeti. — Ker mu ni preostajalo drugega, mu je pokazal Nagelnico, ki je bila oddaljena komaj par korakov od njegove hiše.

Ko je neznanec zagledal hišo, je skomignil z rameni in se komaj vidno nasmehnil.

Sledimo torej popotniku v to skrivnostno hišo. — Kamenite stopnice so bile napolporušene in pokrite z blatom. — Po njih se je prišlo na hodnik, s hodnika pa v neko predsobo, iz katere je vodilo dvojno vrata. — Vrata na desni so se odprla in na pragu se je pojavil majhen možiček v sivi suknji.

Ko je zagledal prišleca, mu je šel nasproti in vzkliznil:

— Oh, gospod advokat! — Ali ste res vi? — Kaj vas je vendar privedlo k meni?

Prišlec ga je začuden opazoval.

— Moj Bog, kako naj vas sprejemem v tej samotni, v tej pušca-vi? — Pogledajte, kako je pri meni. — Kaj ne, da si niste mislili? — Toda zame je dobro. — Jaz ne hrepenem po boljšem.

Naenkrat je utihnil, skočil k gostu in mu poljubil roko. — Za tem je začel zopet viti roke in vzklizovati:

— Moj Bog, kako naj vas sprejemem? — Kako naj vas sprejemem v tej samotni?

— Le pustite vse ceremonije — je odvrnil neznanec. — Povejte mi samo, kam naj sedem, da se bom pogovoril z vami o zelo važni zadevi.

— Ah, važna zadeva — je vzkliznil gospodar. — Seveda, sedli boste že lahko... samo sram me je... veste, jaz nisem vajen ugodnosti. — Jaz sem vajen siromaštva.

Po teh besedah je odprl vrata eno sobe iz katere je bil stopil. Soba je precej prostorna; dnevna svetloba je prihajala vanjo skozi dvojne veliki okni. — Razen stola, postelje in mize ni bilo v tej sobi ničesar.

V kotu je stala mala mizica, katero je gospodar privlekel do stola. — Na mizici je bil šop papirjev.

Pan Zembrinski je bil do ušes zardel, ko je bil pripeljal svoje ga gosta v ta siromašni prostor.

— Prosim vas, sedite. — Sedite. — Jaz bom sedel na postelji.

Advokat Hartknoch je bil močan možki v najboljših letih. — Kljub temu, da ni bil bogat, je bil elegantno in okusno napravljen. Na obrazu se mu je poznalo, da je zelo inteligenten.

Sedel je torej na ponudeni stol in zapičil svoje oči v Zembrinskija.

Gospodar je parkrat zavzdihnil in pričel govoriti:

— Kaj se je zgodilo, moj dobrotnik? — Gotovo nekaj posebnega, ker ste prišli k meni. — Ali bi ne bilo boljše, če bi mi pisali pismice. — Veliko rajše bi jaz prišel k vam.

— Saj me razumete, gospod, — je odvrnil odvetnik. — Gotovo me razumete, saj ste bili tudi vi v šoli pri jezuitih. — Zastran neke važne stvari sem prišel k vam. — Stroškov ne boste imeli posebnih.

Ko je Zembrinski slišal, da ne bo velikih stroškov, se mu je zjasnil obraz. — Sklenil je roke in odvrnil:

— Vi ste moj največji dobrotnik. — Vi ste pametni in dobro-srčni. — Neizmerno sem vam hvaležen. — Vrnemite, da ne vem, kako bi se vam zahvalil.

— Nikar ne govorite o tem. — Boljše je, da takoj preideva na zadevo. — Gotovo ste že uganili, zakaj sem prišel sem?

— Bojim se, da sem uganil — je rekel Zembrinski. — Kaj ne, da ste prišli zastran kneza Branskija... No, kako je?

— Slabo, vedno slabše — je odvrnil advokat. — Knez potrebuje denarja, vedno več denarja. — Še stotisoč goldinarjev potrebuje.

— Neplačane obresti mu bodo zadale zadnji udarec. — Zadnji udarec — je ponovil Zembrinski in zavzdihnil:

— Bog ve, če bom jaz doživel konec, če bom doživel dan sodbe?

— Ta dan bo prišel. — Ta dan mora priti. — Zaenkrat je vse odvisno od vas. — Če hočete, bomo takoj vložili tožbo. — Nič na svetu jih ne more rešiti. — Vi ste edini upnik. — Vi nimate nobenega konkurenta.

Gospodar si je začel meti roke, in oči so mu žarele.

— Torej? — je vprašal slednjič.

— Da jim bo zadan zadnji udarec, moramo imeti v najkrajšem času stotisoč goldinarjev. — Dobiti moramo seveda tretjo osebo, kateri bomo dali denar, da ga bo posodila knezu. — V najugodnejšem slučaju bi trajala zadeva kvečjem eno leto.

— Ali bo živel še eno leto? — je vprašal gospodar boječe.

— Kdo? — Stari Chambelan? — To je za vas čisto vseeno. — Če bo umrl prej, bo prepisal svoje premoženje svojemu sinu.

Zembrinski se je zamislil.

— To je ravno. — Veste, to mi ni čisto vseeno... Jaz moram... jaz bi rad njega videl v takem stanovanju kot je to, v katerem živim že leta in leta.

Po teh besedah se je razburil.

— Prosim, le povejte, kam vam leži na srcu — je rekel advokat.

— Saj vem, da me razumete. — Zakaj bi na dolgo in široko razkladal? — Chambelan je bil rojen leta 1770. Računajte. — Zda

je star osemdeset let. Kljub temu, da je še vedno močan, ne more nikdar trditi, da bo živel še eno leto.

— Saj ni treba čakati ravno eno leto — je odvrnil advokat Hartknoch. — Vse je odvisno od vas.

— Moj dobrotnik, moj najboljši dobrotnik, dolgo, dolgo traja, predo pride do odločitve. — In ko pride do tega, je treba premisliti. — Saj veste... saj veste tako dobro kakor jaz, da stare rodline ne propadejo tako hitro... Sorodnike, imajo, viro in protektorje, sredstva in sploh vse jim je na razpolago. — Advokatu se je popolnoma približal in nadaljeval:

— Prosim, poslušajte me, jaz se ne znam natančneje izraziti. — Oni, ki je tako kot jaz vedno med štirimi stenami, se slednjič odvadi govorjenja. — Ti ljudje so pametni. — Ali mislite, da res ne slutijo, da so pred propadom? — Najbrže so dali kako veliko svoto na stran za skrajni slučaj.

Advokat je hotel nekaj odvrniti, toda Zembrinski je zamahnil z roko in nadaljeval:

— Chambelan ima družino. — Ne glede na pana Hugona, ki je že izgubil vse premoženje. — Vpoštev pride njegov brat, škof, ki ima precejšnje premoženje in poleg tega tudi oddaljeni sorodniki.

— Ali vam ni znano, da je dal škof bratu vse premoženje na razpolago in da je pri tem še sam zabredel v dolgove?

(Dalje prihodnjič).

Brezplačen nasvet in pouč
priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili neopazni, oropani ali če so s nji ni slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v "naturalizacijskih zadevah" — kako postati državljani Združenih držav, kjer se oglašajo za državljane, kje listine.

Sorodniki naj bi čakali dovo tole priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:

STATE DEPARTMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Newyorški urad:

230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih do

polnočnega petih popoldne in ob

redah od osme do devete ure

večer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Moran Building. Odprto vsak dan

od devetih popoldne do petih po

polnočnega od osredah od sedme do

devete ure večer.

IZUMITELJI

želite li informacije

kako da

IZPOPOLNITE in ZAVARUJETE

SVOJ IZUM,

pišite v SLOVENSKEM JEZIKU

in Vi boste takoj dobili

natančen odgovor

v SLOVENSKEM JEZIKU.

Knjžico zastoj vsakemu, ki jo

zahteva.

Pišite na naslov:

A. M. WILSON,

309 Victor Bldg. Washington, D. C.

POZOR KOJAKI!

Najpogostejša napaka pri kuhanju mesa, kakor tudi pri kuhanju rib, je to, da se meso in ribe ne kuhajo v kuhinjski vodi, ampak v kuhinjski soli. To je velika napaka, ki vodi do izgube hranljivosti in okusa. Pravilno je kuhati v kuhinjski vodi, ki jo dodatno okusimo s soljo.

JACOB WAKO, 6702 Bona Ave., Cleveland, Ohio

Dr. LORENZ,

specialist vseh bolečin.

Jas sam edini hrvaško govoreči specialist vseh bolečin v Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ, 641 Penn. Av. II. nadst. na ulici.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. popoldne, večer od 8. do 10. popoldne.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. popoldne, večer od 8. do 10. popoldne.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. popoldne, večer od 8. do 10. popoldne.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. popoldne, večer od 8. do 10. popoldne.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. popoldne, večer od 8. do 10. popoldne.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. popoldne, večer od 8. do 10. popoldne.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. popoldne, večer od 8. do 10. popoldne.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. popoldne, večer od 8. do 10. popoldne.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. popoldne, večer od 8. do 10. popoldne.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. popoldne, večer od 8. do 10. popoldne.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. popoldne, večer od 8. do 10. popoldne.

Dr. KOLER,

638 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima izkušeno prakso v zdravljenju vseh vrst bolezni. Sifilis ali strupenost krvi zdravi s glasovito, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate moliže ali mehurčke po telesu, v grlu izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistite vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se ne leze. Izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavac ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izražljanja samega sebe. Esičenje krvi, ki vodi iz mehurja, odpravim v kratkem času. Hydrocele ali kilo odpravim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, odpravim s gotovostjo. Reumatizem, trganje, bolečine, otokline, artrito, skrofole in druge kožne bolezni, ki nastajajo vsled nečiste krvi, odpravim v kratkem času in ni potrebnost ležati.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Čenjenim rojakom v West Virginia in Pennsylvania naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik.

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati ozadovna potrdila. — Upati je, da mu bodo ali rojaki v vseh okoliših na roko.

Uradništva

Denarne pošiljatve za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako čimprej pravilno sestavi naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ki sprejmete njegov denar, ker ak bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli vročiti do narija.

TVRDKA FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVESTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRAJ

ENOST 80:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

HELLO CENTRAL! GIVE ME HILAND 1111

Hello Ignatz! Prosim pošlji mi takoj zopet nekoliko galonov one izvrstne tropovice, priloži ob enem tudi nekaj galončkov slivovice, ter par galonov rdeče whiskey. Čul sem, da imaš v zalogi tudi fina ameriška in importirana vina, ter likere, toda glede tega pridem v kratkem osebno k tebi.

Da, tako je! Kdor izmed rojakov želi biti točno n fino po-strežen, naj se zaupno obrne na:

Ignatz Podvasnik,

WHOLESALE LIQUOR DEALER

6325-27 Station St. E. E. PITTSBURGH, PA.

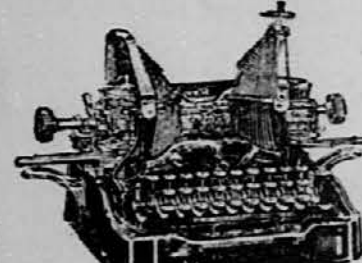
Nasproti East Liberty postaja.

Nov uzoren pisalni stroj!

The No. 9
OLIVER

The Standard Visible Writer

KUPITE GA SEDAJ!

Da, triumf na tem polju je tu!

Ravno je prišel — in prišel leta, predno so ga izvedenci pričakovali. Izdelovalci so delali celo življenje, da dobijo ta idealni stroj. Oliver je zopet zmagal kot je zmagal, ko smo dali svetu prvi vidljivi stroj.

Gotovo ni pisalnega stroja na svetu, ki bi bil sličen novemu Oliver "9". Mislite na tako nežen pritisk, da bi stopinja mačice pritisnila tipke!

POZOR!

SVARILO!

Najnovejša iznajdba, ka-

tere je opaziti na tem stroju.

Kontrolira vse Oliver. Celo

naši prejšnji modeli — slavni

kot so bili — niso imeli dvoj-

nega premikača.

Ta daje celo kontrolo 8

črk in znamenj v mala prsta

leve in desne roke. In ta

vam pusti, da jih pišete le s

28 tipkami, najmanjšim šte-

vilom na kateremkoli pisal-

nem stroju.

Pisalci na vse druge stro-

je lahko rabijo Oliver "9"

takoj ter hitreje in lažje.

17 CENTOV NA DAN!

kar se jo je kdaj dalo v kakem pisalnem stroju. On

ima vse prejšnje posebne iznajdbe — vidno pisavo, avtomati-

ni "spacer", 6 in 1/2 unče touch ter dodatno poljubni premikač,

izmenjalni trak ter vse najnovejše iznajdbe.

Kljub temu pa smo se odločili, da ga prodajamo vsakemu po

razem slavnem načrtu — 17 centov na dan. Sedaj si more

vsakdo nabaviti ta najboljši pisalni stroj, s slavnim PRIN-

TYPE, ki piše kot tisk.

Še danes pišite za vse posameznosti in bodite med

prvimi, ki bo-

do poznali čuda tega pisalnega stroja. Spoznajta, zakaj se

poslužujejo tipisti, delodajalci in privatniki povsod Oliver

pisalnega stroja. Odpoljite dopisnico takoj. Nikakih obve-

nosti. Veselilo nas bo pojasniti vam vse.

THE OLIVER TYPEWRITER CO.

310 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA",

NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.